



דחתאחדות חקחילות

בחשתתפות חרבנים וחקחילות
ולומדי תורה דניו יארק

מדריך לכשרות

— ירחון דהתאחדות הקהלות —

כולל תשובות, מכתבים ובירורים בענין כשרות המאכלים

ב"ה. חודש תמוז-אב ה'תשל"ה שנה ב' קונטרס ט' (כרך ב')

בפיקוח הרב הגאון מוח"ר משה שטרן שליט"א
הגאב"ד דקהל יסודי התורה (מלפנים אב"ד דעברעצין)

יוצא לאור ע"י

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

באמצעים של בירור, חקירה ודרישה,
התיעצות, הודעה, והצעה

מפתח

פ"ב	מודעה מארגון צרכנים דתיים	ס	המערכת
פ"ב	זיופים בהכשר הרב לאנדא		זון כהלכה
פ"ג	האדמו"ר מליובאוויטש נותן	ס"ב	בדבר ביטול עכו"ם בדג מטוגן
פ"ד	עזרה לתקן כשרות הבית	ס"ב	בדבר להפריש תרו"מ כחול
פ"ד	מכתב מרבנות הראשית	ס"ג, ס"ה	נוטה הפרשת תרו"מ
פ"ה	הסרת השגחה למלון בא"י	ס"ג	משחת שיניים מעורב בנו"ס
פ"ה	חלב ישראל בבאלטימאר	ס"ד	בדבר אכילת תרנגול חורו
פ"ו-פ"ח	מכתבים אודות וויטאמינים	ס"ז	יכה כהלכה
פ"ט	מכתב אודות משחת שיניים		דברים הבאים בחוץ הסעודה
צ-צ"א	מכתב מהפירמא "קעלאג"		ימו לב
צ"ב-צ"ג	מכתבים אודות שמרים		זהרות מהוועד
צ"ד	מכתבים אודות נייר לאפי'	ס"ח	פירות ארץ ישראל
	פעסטשטעלונגען	ס"ט	חותם בחוץ חותם
צ"ה	נאשערייען	ס"ט	חששות בדגים
צ"ז	פאשקעס	ע"ב	חששות בביצים
צ"ח-ק	פעסטשטעלונגען	ע"ד	צייכענונגען פון כשרות
			ימע בני
From The Desk Of The Editor	קז		אומפארלעסליכקייט פון
Background Information	קו	ע"ו	שפיז אינהאלט
Unreliability Of Ingredients	קה	ע"ח	נחקרי ירקות משרצים
Kashrus Information			מהמחרש בעולם הכשרות
Fish	קג		מכתב מהרה"ג מדעברעצין
Eggs	קא	פ'	שליט"א
Israeli Fruit	קא	פ"א	מודעה מהרב יעקב לאנדא
Verifications	ק	פ"א	מודעה מהרב מענדל שימל
Assorted Letters Concerning		פ"א	מודעה מארגון צרכנים דתיים
Kashrus	פה-צה	פ"ב	מודעה מהתאחדות הרבנים

 ---מיר זוכען פלאסץ פאר סטוריטש---
 ---ווער עס האט זאל זין מעלדען.---

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות



דהתאחדות הקהילות

בחשתתפות חרבנים וחקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

בפיקוח מוה"ר משה שטרן שליט"א
גאב"ד דקהל יסודי התורה
(מלפנים אב"ד דעבראצין)

ה ת ו כ ן

דבר המערכת

המזון בהלכה

ברכה כהלכה

שימו לב

מהמתרחש בעולם הכשרות

שמע בני

פעסטשטעלונגען

Vaad Hakashrus, P.O.B. 56, Brooklyn, N.Y. 11228 (212) 232-3100
A Public Service Organization Dedicated to Strengthening of Kashrus
Through Research and Development

דבר המערכת

מעמבערס באקלאגען זיך אז זיי באקומען נישט קיין מדריך. מיר אנטשולדיגען זיך און מיר בעטען אייער קאאפעראציע מיר זאלען אייך קענען ערפאלגען על צד היותר טוב.

עס טרעפט אפט אז מיר באקומען טשעקס אדער קעש אן קיין שום אדרעס. מיר בעטען אייך שרייבט אייער אדרעס אויף די טשעק אדער אויף א צעטל. ביטע שרייבט אויסדריקלעך צי דאס געלט איז פאר דמי חבר אדער א באשטייערונג.

איהר מוזט אונז לאזען וויסען ווען איהר ענדערט אייער אדרעס. מדריכים צייטונגען א.ד.ג. ווערן נישט איבערגעשיקט אויף א נייעס אדרעס דורך די פאסט.

ווען איר לאזט אונז וויסען וועגן אן אדרעס ענדערונג, ביטע שרייבט אייער אלטען אדרעס, אויב מעגליך שיקט אריין אייער קאמפיוטער לעבעל. אונזער פאסט ווערט געשיקט **third class**, אפט מאל נעמט וואכען ביז עס דערגרייכט אייך. אפט מאל דער-גרייכט דער מדריך צו איין מעמבער אפאר וואכען בעפאר עס דערגרייכט דעם צווייטען, כאטש עס איז ארויסגעשיקט געווארען אויף איין מאל. ביטע האט געדולט.

די נעמען פון אונזערע מיטגלידערס זענען אויף א קאמפיוטער סיסטעם. יעדער זאל באטראכטען די נומער אויף די רעכטע זייט פון זיין לעבעל. דאס באווייזט ביי וועלכע מדריך עס וועט זיך ענדיגען זיין אבענאנט. צ.ב.ש. אז איהר שיקט אריין געלט ווען מיר האלטען

ביים זעקסטען מדריך ענדיגט זיך אייער אבאנאנט ביי
מדריך נומ. צוועלף. (מיר שיקען זעקס מדריכים א יאר)
און דאס איז די נומער אויפן לעבעל.

מיר שיקן נישט קיין שום מדריכים נאך אייער
לעצטער נאמער. ביטע שיקט אריין אייער אבאנאנט
בעפאר עס ווערט געענדיגט.

ועל כולם זענען מיר מענטשען, און פעלערס
טרעפען זיך. ביטע שרייבט אונז אויב איהר באקומט
נישט קיין מדריך. אויב עס איז א טעות אין נאמען,
אדרעס, חשבון, קאמפיוטער נומער. מיר שטרעבען איין
צו ערפאלגען מיט צופרידענהייט.

מיר האבען נישט גענוג מענטשען אנצופירען
מיט א ריכטיגע טעלעפאן באדיענונג. מיר בעטען ווער
עס האט א פראגע, בקשה, אינפארמאציע, ביטע שרייבט
אין קורצען צום וועד.

כדי צובאקומען פריערדיגע מדריכים, ביטע
שיקט אריין א דאללער פאר יעדען מדריך און ווייזט
אן וועלכע מדריכים איהר זענט אינטערעסירט צו
באקומען. מדריך נומ. דריי איז איבערגעדרוקט גע-
ווארען במספר מצומצם. מדריך נומ. פיהר קען מען
מעהר נישט באקומען.

בכבוד רב,

ה מ ע ר כ ת

המזון בהלכה

...האם צריך לחשוש לבישול עכו"ם בדגים

מטוגנים בשמן?

אליעזר ראנד

תשובה מגאב"ד דעברעצין שליט"א

בדגים מטוגנים בשמן ליכא איסור בישול עכו"ם
כמפורש ברמ"א (סי' קי"ג סי"ג) בשם הטור דכבוש אינו
כמבושל לענין בישול עכו"ם.

...האם צריך להפריש תרומת ומעשרות כאן

בארה"ב וא"כ האין צריך להפרישו... נא לברר.
משה כהן

תשובה מגאב"ד דעברעצין שליט"א

לענין הפרשת תו"מ בחו"ל מפירות א"י הנה אל
תטעה אותך מש"כ בשו"ע (סי' של"א סי' ב') פירות
של א"י שיצאו לתו"ל פטורים מתו"מ, דזה דוקא שנת-
מרחו בחו"ל אבל אחר מרוח בא"י לא מיפטרי בחו"ל
וחייבים בתרו"מ. ושוב מצאתי כן בערוך השלחן הל'
תרומות סי' נ"ז ס"ג ובהגהות צבי לצדיק על גליון
שו"ע יו"ד סי' של"א סי"ב).

שנת תשל"ה חייב במעשר שני ושנת תשל"ו -
במעשר עני, כי שנת תשל"ג היתה שנת שמיטה ושנה
א' ב' ד' ה' חייבות במעשר שני, ושנה ג' ו' חייבות
במעשר עני.

נוסח ההפרשה יש לכוון בדרך זה: נוטל מן
הפירות יותר מאחד ממאה, ומבדילו מן השאר ויאמר
בזה"ל: יותר מאחד ממאה מהפירות שבידי, הרי היא

תרומה גדולה בצד צפוני, אותו אחד ממאה ועוד תשעה חלקים כמותו בצד צפוני של הפירות הרי הוא מעשר ראשון, אותו אחד ממאה שעשיתי מעשר עשוי תרומת מעשר ומעשר שני בדרומו ומחולל הוא וחומשו בשוה פרוטה שיחדתיה לחילול מעשר שני, ואותו מטבע יזרקו לים הגדול או יזרה לרוח, או יאבדו באופן המועיל. בשנת מעשר עני יאמר חילול מעשר עני, ובמסופק אם הפירות הם משנת מע"ש או משנת מע"ע יאמר מתחילה הנוסח של מעשר שני כדלעיל. ויוסיף עליו: ואם צריך מעשר עני, הא מעשר עני בדרומו, אין מברכין בחו"ל על ההפרשה, (עיי' בקשו"ע בדינים החלויות בארץ ע"פ הגאון החסיד בעל חזון איש זצוק"ל).

מאת המערכת:

העחקנו נוסח ההפרשה באריכות, שנדפס במדרין הכשרות של בד"ץ שבירושלים עיה"ק (בחו"ל אין מברכים). עיי' במדור שימו לב בדיון זה, והיות שבני חו"ל אינם רגילים בהפרשה ובכך מהיות טוב שלא לקנות פירות הבאים מא"י ובכך לא יכשלו. במיוחד נאמרו הדברים לבעלי תעשית המזון שמערבין פירות א"י במזונותיהם ואין להקונה שום ידיעה שכך הוא ואינו מפריש.

האם יש לחשוש לאיסור של משחת שינים, היות שאין בולעים אותו והוי רק טעימה. יעקב פעלדמאן

חשובת הגאב"ד מדעברעצין שליט"א

מה ששואל אם יש חשש במשחת שינים מאחר שהיום היא מעורבת מחלב ושומן נו"ט, אין דרכי להתיר שום דבר כשאותו דבר אין היתרו פשוט לגמרי אם נמצא מאותו

דבר עם השגחה מעולה. מאחר שנמצא משחת שיניים כשר
 ישתמשו בו. אולם אם הרופא שיניים (דענטיסט) מצוה
 לאדם שישתמש דוקא במשחת שיניים המעורב משומן נו"ט,
 אז יש מקום בראש להתיר עפ"י הלכה, מאחר שהמשחת
 שיניים נו"ט לפ"ג, ואדם נזהר מאוד שלא לבלעה, ועיין
 בפ"ת סי' צ"ח סק"א, ובפ"ת סי' מ"ב סק"ד, ובשפ"ד על
 הש"ך סי' מ"ב סק"ד ומשב"ז סי' צ"ח על הס"ז ס"ק ב',
 עכ"ז יותר טוב להשתדל לכתחילה ליקח משחת שיניים כשרה.

...התעוררתי שיש חשש פקפוק אם מותר לאכול עוף
 הנקרא תרנגול הודו "הינדיג" (טורקי), משום שעוף זה
 לא נמצא בקבלה שהוא טהור וכמדומה מבואר בפירוש
 הרמב"ן על התורה שרק אותם עופות הידועים ומקובלים
 מותרים באכילה ולא אחרים... שמעתי שכמה רבנים
 מחמירים שלא לאכול טורקי משום זה.. עיין חולין שעוף
 נאכל במסורת, ע' בראשונים אם סימני טהרה מספיק או
 צריכים להסתמך על מסורת קבלה פרטית. עי' בשדי חמד
 מערכת עוף באריכות גדול.
 אברהם יצחק הופמן,
 ירושלים

הערת הגאב"ד מדעברעצין שליט"א

מעולם לא שמענו בזמנינו שיהי' מי שיפקפק
 על אכילת אינדיק.

סדר ונוסח הפרשת תרומות ומעשרות

יש לייחד מטבע מתכת כגון לירה, וכדו' ולהניחו במקום משומר במיוחד לפדיון מעשר שני.

לפי מחיר כסף-צרוף כהיום (אדר תשל"ה) אפשר לחלל על מטבע של לירה אחת, כ־33 פעם, ויש לעקוב מפעם לפעם על שינוי במחיר הכסף-צרוף, הנמצא עפ"ר בתהליך התיקרות ובמיוחד באחרונה, ולהזהר שיהי' שוה פרוטה כדין.

נוטלים מהפירות חלק שהוא מעט יותר מאחד ממאה, (כגון מקילו אחד נוטלים במשוער מעט יותר מן 10 גרם: מן 50 תפוזי"ם מעט יותר מן חצי תפוז בינוני. אך יש להזהר להיות בטוח כי הופרש יותר מאחד ממאה). — מבדיל את החלק ההוא מיתר פירות ואומר:

יותר מאחד ממאה שיש כאן, הרי הוא תרומה גדולה בצד צפרנו (*).
 אותו אחד ממאה שיש כאן ועוד תשעה חלקים כמותו בצד צפון של הפירות, הרי מעשר ראשון (*).
 אותו אחד ממאה שעשיתיו מעשר ראשון, עשירי תרומת מעשר (*), ומעשר שני בצד דרום הפירות (*).
 המעשר שני יהא מחולל הוא וחומשו, על פרוטה במטבע המיוחד אצלי לחלול מעשר שני ורבעי.
 ואם צריך מעשר עני, יהא מעשר עני בצד דרום הפירות (*).
 אם יש כאן רבעי יהא מחולל הוא וחומשו על פרוטה במטבע המיוחד אצלי לחלול מעשר שני ורבעי.

לפני שמפריש תרומות ומעשרות מטבל ודאי מברך:
 (מספק טבל יפריש בלי ברכה)

ברוך אתה ד' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להפריש תרומות ומעשרות:

לפני פדיון מעשר שני
 (במעשר שני ודאי) מברך:

ברוך אתה ד' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על פדיון מעשר שני:

(*) אם מעשרים מינים הרבה צריך להוסיף כאן: כל מין על מינו.

לפני פדיון רבעי (ברבעי דאיי) מברך :

ברוך אתה ד' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על פדיון רבעי :

כשנתמלא המטבע שהיללו עליו המעשר שני יקח מטבע שוה פרוטה, וכתובים 5 אגורות ויאמר :

פרוטה החמורה של מעשר שני שבהמטבע המיוחדת ישאר מעשר שני והמותר של מעשר שני וכן הרבעי שיש בו יהא מחולל היא וחומשו על מטבע זה.

את המטבע צריך לאבד וישחוק ויזרה לרוח או יטיל לים.

כאשר בכמה מינים יש ספקות אם זקוקים למעשר שני או למעשר עני, דהיינו שאין יודע בדיוק מתי נלקטו, או המינים המובאים מבתי הקירור, — מוטב לעשר את שניהם מספק כפי הנוסחא דלעיל.

הפודה מעשר שני של אחרים (אחרי שהלז יעשנו לשלוחו או יקח ממנו רשות) על מטבע של השליח א"צ חומש, ולכן יאמר : יהא מחולל על פרוטה ולא יזכיר „וחומשו“.

מעוררים בזה כי למען להנצל משכחת חילול המטבע, מהראוי לקבוע יום מיוחד (כגון ערש"ק או ער"ה וכד') לחילול המטבע של מעשר שני.

הרבה חרדים מדקדקים ליתן המעשר עני ממש לעניים.

התרומה אין לאבדה דרך בזיון.

אין להפריש תרו"מ מפטור על החיוב, ומשנה לתברתה.

אף אם מעשרים פירות שהם ממין אחד אבל אם נרכשו בזמנים שונים או ממקורות שונים, יש להפריש חלק מכל כמות של פירות שנרכשה לחוד.

הערה נחוצה : בתקופה אשר פרוטה כסף צרוף מחירו יותר מ־1 אגורה, אין חל חילול מע"ש אפילו על כמה מטבעות של 1 אגורה, אלא צריכים לדייק ולהזהר לחלל על מטבע אחת שודאי יש בה שוה פרוטה כדין, וכחיום כגון מטבע של 5 אגורות (שילינג) ויותר.

פרוטה : אחד מארבעים של גרם אחד כסף צרוף.

שנות המעשר : תשל"ה — מעשר שני, תשל"ו — מעשר עני.

ברכה כהלכה

דברים הבאים תוך הסעודה

(א) פת הוא עיקר הסעודה, וכל הסעודה נקראת על הלחם, שהכל טפל לפת וברכת העיקר פוטר הטפל.

(ב) בשר, דגים, ביצים, ירקות, גבינה, דייסא, ומיני מלוחים וכן כל דבר שדרך ללפת בהם הפת, אין צריכים ברכה לא לפנייהם ולא לאחריהם אפילו אוכלם בלא פת, דברכת המוציא וברכת המזון פסרתן (קע"ז ס"א).

(ג) דברים הבאים להמשיך תאות האכילה אף שאין באים ללפת הפת, היות ועיקר האכילה הוא הפת א"כ טפל הוא לפת ונפטר בברכתו, ע"כ אלו האוכלים "גרעיפרוט" קודם הסעודה אין לברך עליו (מ"א סי' קע"ו, וקע"ד ס"ק י"א).

(ד) דברים הבאים למזון אף שאין באים ללפת הפת, הם בכלל הסעודה ונפטר בברכת הפת (מ"א סי' קע"ו).

(ה) דברים שאין באים ללפת הפת או להמשיך תאות האכילה וגם לא בא לשבוע ולמזון רק בא לקנוח ולתענוג או להקל מכובד האכילה, צריך לברך לפנייהם אם אוכלם בלא פת אבל אין צריך ברכה לאחריהם (קע"ז ס"א, קס"ח ס"ח, מ"א ס"ק כ"א) ובכן אלו האוכלים גלידה (איז קרים) לאחר הסעודה צריך לברך.

(ו) דברים שהם רק לקנוח ולתענוג אין ברכת המוציא פוטרתן אפילו היו מונחים על השלחן בשעת ברכת המוציא, כיון שאין טפלים לפת מה מהני להם ברכת המוציא (מ"א סק"ב).

(ז) כל מיני פירות האילן אינם מדברים הבאים מחמת הסעודה, ואם אוכלם בלא פת צריך לברך לפנייהם אבל לא לאחריהם (קע"ז ס"א).

(ח) ירקות מבושלים תוך הסעודה אין צריכים ברכה, אבל ירקות חיים שאין באים ללפת הפת וגם לא להמשיך תאות האכילה צריכים ברכה.

(ט) שאלאטען ואיגערקעס כשהן חיים צריכים ברכה אא"כ באים ללפת הפת. אם אוכלם תחילה עם הפת אף שא"כ אוכלם בלא פת אין צריך לברך. וכן אם אוכלם עם בשר וטפל לבשר אין צריך לברך.

(המשך בעמוד ע"ה)

שימו לב

א ז ה ר ו ת מ ה ו ו ע ד

ארץ ישראל פירות

עס איז באקאנט אז עס ווערט עקספארטירט פרוכט פון ארץ ישראל אויף דער גאנצער וועלט. עס ווערט פארקויפט "יפו" מאראנצען און אנדערע פרוכט. לעצטנס איז דער מארק פארפלייצט מיט פרוכט פון א"י פאר געברויך פון קענס.

על פי הלכה מוז מען אראפ נעמען תרומות ומעשרות פון פרוכט וואס וואקסען אין ארץ ישראל, כאטש מען נוצט דאס אין חוץ לארץ. ווי רבנות הראשית לישראל באשטעטיגט אז מען נעמט נישט קיין תרומות ומעשרות פון פרוכט וואס זענען באשטימט פאר עקספארט, ווייל רוב פון די פירות קומען נישט אהן צו אידען. מיר ברענגען א בריעף וואס באשטעטיגט אז מען איז נישט מפריש קיין תרומות ומעשרות. (לקמן ע' פד) די פרוכט זענען טבל און עס פאדערט זיך איין הפרשה איידער מען עסט זיי. דער המון איז אמעריקא איז נישט באקאנט אין דעם סדר פון הפרשת תרו"מ, ווי אזוי מחלל צו זיין די פרוכט? וואס פאר א מטבע? די נוסח ההפרשה, וכדומה? דעריבער איז ריכטיג מען זאל זיין פארזיכטיג נישט צו קויפען קיין פרוכט פון א"י. מען דארף קוקען אויף יעדען קען פון פרוכט צו עס שטייט "פראדוקט פון ישראל" (Product of Israel). די רעגירונג פארלאנגט צו מעלדען פון וואנעט עס קומט די פרוכט. איבערהויפט איז דאס וויכטיג פאר בעקערס, קעטערעס און קאמאירשיל געברויכערס. זעהט אין מדור "המזון בהלכה" די באהאנדלונג

חותם בתוך חותם

מען דארף זיין נזהר אויב מען שיקט וויין, פלייש
אדער אבגעשינדען און געמאלענע פיש דורך א שיק-אינגל,
דעליווערי בוי, וואס איז נישט באגלויבט על פי שלחן ערוך,
דארף דאס עסענווארג זיין פארזיגעלט מיט א חותם בתוך חותם.

פיש

מען דארף זיין פארזיכטיג נור צו קויפען פיש פון
א געשעפט וואס פארקויפט אויסדריקליך נור כשר'ע פיש.
דורך דעם פארשפארט מען די צווייפעל צו האט מען גענוצט
די זעלבע מעסערס, אדער די זעלבע האק ברעט, מאהל מאשין
וויא מען נוצט צו נישט כשר'ע פיש.

פיללעי פיש

על פי שולחן ערוך דארף יעדער פיש וואס קומט אהן
די הויט האבען א הכשר אדער ריכטיגע צייכען אז ער איז
א כשר'ע פיש. אהן דעם צייכען איז פארבאטען צו עסען
דעם פיש.

פיללעי איז נישט קיין מין פיש נור א פארמאט
פון צוגרייטען פיש. פארשידענע פיש ווערן פארקויפט אין
פארמאט פון פיללעי. אזוי וויא מען קען נישט פעסטשטעלן
דעם מין פיש ווען עס האט נישט קיין הויט אדער ביינער,
דעריבער דארף מען אויף אלע פיללעי פיש א הכשר.
מיר ווילן אויסדריקלעך ווארענען די פיש הענדלערס
צו זיין פארזיכטיג נישט צו קויפען פיללע נאר מיט א הכשר.

גערייכערטע פיש

אסאך פארבריקען וועלכע פראדיציערען גערייכערטע
כשר'ע פיש ווי סעמאן, ווייטפיש, סעיבעל א.ד.ג., נוצען

די זעלבע כלים און די זעלבע רויך צימערען ווי מען
נוצט פאר נישט כשר'ע פיש. אפט מאהל ווערט די גע-
רייכערטע פיש געפארט אין אויל וועלכע פאדערט זיך
א הכשר. דעריבער דארפ'ן גערייכערטע פיש א הכשר.

קענד פיש (געפילטע פיש, סארדינען

אזוי וויא מען קען נישט דערקענען דעם מין פיש,
דארף צו זיין אן השגחה. אויסער דעם השגחה וואס איז
פארהאנען ביים מקור פון פיש דארף אויך זיין אן
השגחה ביים פאבריקאנט וועלכע גרייט צו דעם פיש.
אין געקענט פיש קומט אריין אויל, יוהן און פאר-
שידענע פלעיווערס. אן השגחה וואס איז נור ביים
מקור פון פיש אדער נור ביים פרעפארירען די פיש
איז נישט גענוג. עס פאדערט זיך א צוויי-פאכיגע
השגחה. די זעלבע רייד זענען געזאגט געווארען אויך
אויף לאקס און סארדינען וועלכע קומען אפט אהן
הויט און ווערען געפאקט אין אויל.

טונא פיש

די רעגירונג (F.D.A.) באשטעטיגט אז עס איז
פארהאן איבער צעהן מינים פון טונא פיש וועלכע
מעגען טראגען דעם נאמען טונא. עס זענען פארהאנען
מיינונג פארשידענהייטען צווישען פאך לייט וועגען
די באזונדערע סארטען טונא לגבי כשרות. עס זענען
דא וואס האלטען אז נור פיהר מינים פון טונא זענען
על פי הלכה כשר. דעריבער איז וויכטיג צו זעהן אז
דער טונא וואס מען קויפט זאל זיין אונטער השגחה.

געפרעגעלטע פיש

עס איז דא צו באקומען פארטיג צוגעגרייט
 געפרעגעלטע פיש אין פארשידענע פארמאטען. עס איז
 זעלבסט פארשטענדליך אז עס מוז האבען אן השגחה.
 ערשטענס דעם מקור פון פיש. צווייטענס: וואס פאר
 אן אויל ווערט גענוצט ביים פרעגלען. דריטענס:
 צו מאכט דער פאבריק אויך נישט כשר'ע פיש.
 פערטענס: צו עס איז נישט דא א שאלה פון בישול
 עכו"ם.

הערינג

אויסער די אלע אויבען דערמאנטע חששות איז
 ביי הערינג דא נאך אריין מישונגען וועלכע פאר-
 לאנגען א הכשר. עס ווערט אריין געמישט אפטמאל
 אדער שטענדיק די פאלגענדע:

- | | |
|---------------|--------------|
| (1) עסיג | (2) וויין |
| (3) זויער-קעז | (4) ברויט |
| (5) געווירצען | (6) דרעסינגס |

די אלע זאכען דארפן האבען אן השגחה.

אייער

אין זומער פון תשל"ד (מדריך ג') האבען מיר געמאלדען אז עס זענען פארהאנען גרויסע חששות ביי קויפען אויפגעקראכטע אייער, סיי געקענט געפרוירן און געטריקענט. מיר האבען מזהיר געווען אז נור פון א פאבריק מיט א הכשר מעג מען קויפען קאמאירשל אייער.

אזוי וויא די פראגעס און חששות זענען נישט קלאר ביים עולם און עס הערשט א מיספארשטענדעניש ביים ציבור, וועלן מיר פארברייטערען דעם שמועס וועגען די חששות.

עס איז פאר אלעמען באקאנט אז די הויפט אינגרידיענט אין רוב עסענווארג איז אייער. צ.ב.ש. אלע בעקעריי פראדוקטען, לאקשען, צוקערלעך, שאקא-לאד, אייז קרים, מייאנעיז א.א.וו. ערהאלטען אייער. די שטעלונג און איינריכטונג פון אמעריקאנער פראדוקציע ערלויבט נישט פאר קיין צייט און ארבייטער מען זאל זיך שטעלען קלאפען אייער ביי זיך אויפן פלאץ. דעריבער איז פארהאן פארבריקען וועלכע גרייטען צו פארטיגע אויפגעקראכטע אייער אין פאר-שידענע פארמאטען: אין קענס, געפרוירען און אין פאודער. מען קען באקומען באזונדער די געלע חלק פון די אייער און באזונדער די ווייסע טייל.

(א) דער המון איז נישט באקאנט אז די אייער קענען קומען פון געהארגעטע הינער, וואס מען טרעפט אינעווייניג און קען זיין מעורב בגידין! די אייער ווערען גערופען או'ווע (ova) אויף ענגליש. די רעגירונג באטראכט די אייער געזונט

צום עסען און ערלויבט מען זאל עס נוצען אין עסען-
ווארג. אזוי וויא די אייער זענען זייער ביליג
ווערט דאס גענוצט פאר קאמערשיאלער געברויך.

(ב) עס זענען פארהאנען אייער פון עופות טמאות,
נישט פון הינער. גאנצער הייט דערקענט מען דעם
חילוק מיט די סימנים.

(ג) אפילו מען ווייסט אז די אייער קומען פון
לעבעדיגע הינער איז אויך די פראגע צו עס איז נישט
פראדוצירט געווארען אויף די זעלבע כלים און מאשי-
נעריי וויא מען מאכט טריפה'נע הינער.

לויט דעם באריכט איז פארשטענדליך אז עס
האנדעלט זיך נישט וועגען חששות, ספיקות, אדער
תערובות, עס האנדעלט זיך וועגען טריפה בעין
וואס איז אסור מן התורה. מען מוז זיין פאר-
זיכטיג צו קויפען נור פון א פאבריק וואס האט א
פארלעסלעכע הכשר.

מיט קויפען פון א פאבריק וואס האט א פאר-
לעסליכע הכשר, און דער רב גיט אכטונג מען זאל
בודק זיין די אייער, קען מען פאדשפארען די שאלה
פון בלוץ-טראפען. די רעגירונג פארבאט צו נוצען
אייער מיט א בלוץ-טראפען, אבער פארלאנגט נור
מען זאל ארויס נעמען נור די בלוט און נישט די
גאנצע איי.

צייכענונגען פון כשרות

יעדעס מאהל וואס מען גייט קויפען א פראדוקט דארף מען זיין זייער פארזיכטיג און זעהן צו עס האט דעם צייכען אדער זיגעל פון כשרות, ווייל:

עס זענען דא פירמעס וועלכע פראדוצירען מאכלים מיט א הכשר און אויך פראדוקטען אהן א הכשר, נור עס ווערט געמאכט אין אן אנדער פאבריק.

אפט מאהל איז פארהאן אז אין די זעלבע פלענט פראדוצירט מען נור א פאר מאהל אין יאהר מיט השגחה, און די איבעריגע פראדוקציע איז נישט כשר, האט עס האט דעם זעלבען לעיבעל (אהן דעם זיגעל פון כשרות). עס טרעפט זיך אז מען האט אראפגענומען דעם הכשר פון א פראדוקט וואס האט יאהרען לאנג געהאט א הכשר.

וועגען די טעמים פאדערט זיך אז יעדעס מאהל וואס מען גייט קויפען א פראדוקט, האט מען איז געוואוינט אז עס האט א הכשר, דארף מען אכטונג געבען און קוקען צו אויף דעם לעיבעל איז דא א הכשר.

מיר האבען שוין עטליכע מאהל געמאלדען אז די צייכען (C) אדער (R) האבען קיין שום באציאונג צו כשרות. עס טוט נור באשטעטיגען אז דער פראדוקט און נאמען זענען רעגיסטרירט ביי די רעגירונג און עס איז פארבאטען נאך צו מאכען.

דער צייכען K וואס געפינט זיך אויף פארשי-דענע פראדוקטען איז "געוויינליך" אן אנדערונג פון פאבריקאנט אז די פראדוקט איז כשר. אזוי וויא דער צייכען איז נישט אנערקענט ביי די רעגירונג, קען זיך יעדער נוצען מיט דעם צייכען פרייוויליג אהן קיין שום פאראנטפורטליכקייט צו קיינעם. אפילו

עס ווייזט אהן אויף אן הכשר דארף מען פעסטשטעלען
ווער עס איז דער רב המכשיר. און חלילה אויף א
צייכען זיך סומך זיין.

נור די פראדוקטען מיט א כשרות צייכען וואס

שטייט דערויף "פארווע, איז נישט מילכיג. אויף די

וואס שטייט נישט אז עס איז פארווע, קען זיין אז עס

איז מילכיג אדער צוגעגרייט אין די זעלבע כלים ווי

מען מאכט מילכיגע פראדוקטען. מילכיגע פראדוקטען

זענען נישט פון חלב ישראל נור פון חלב סתם ועכו"ם

(חוץ דארט וויא עס שטייט חלב ישראל).

א פראדוקט וואס האט א צייכען פון כשרות און

אויף די אינגרידיענטס איז געדרוקט אס עס ערהאלט

אן אויסדריקליכע טריפה'נע מישונג, מוז מען פעסט-

שטעלען צו עס האט באמת אן השגחה, צו עס האט פאסירט

א טעות אין דרוק פון די אינגרידיענטס, אדער א

טעות אין דרוק פון כשרות צייכען.

(המשך מעמוד ס"ז מדור ברכה כהלכה)

י) אם אוכל כזית פת כדי לפטור המאכלים מברכה אבל אינו

חפץ בהפת עצמו, מסתפק המ"א אם דוקא כשהפת עיקר אז שאר

המאכלים טפלים, ובכך אם אינו חפץ בו במה יפטור שאר

המאכלים, או כיון דעל פי רוב הפת הוא העיקר בטלה דעתו.

לכן יותר טוב בכהאי גוונא שלא יאכל פת כלל ויברך על

שאר הדברים.

יא) צריך לעשות שאלת חכם אודות גביעות הגלילה

(איז קרים קאונט) שרובם הם פת עכו"ם. ואודות ברכה

אם יש שם גלילה אז יוצא בשהכל על הגלילה כי הוא טפל

להגלילה, ואם כבר נתרוקן מהגלילה אז צריך לעשות בורא

מיני מזונות. (חשו' בצל החכמה ח"ג קי"ד אות ד')



שמע בני

אומפארלעסליכקייט פון שפייז אינהאלט

קיינ שום מאכל קען מען נישט אורטיילען אז עס איז כשר לויט די אינגרידיענטס וואס ווערען געדרוקט אויפן מאכל, ווייל:

(א) עס זענען פארהאנען אינגרידיענטס וואס דער פאבריקאנט דארף נישט מעלדען, צ.ב.ש. אויף ברויט פאדערט זיך נישט צו שרייבען אז עס ערהאלט מילך אדער מאנא- און די-גליצעריידס. דאס זעלבער איז ביי וועדזשטעביל שארטנינג, עס ווערט נישט געמאלדען דער אימולסיפיער.

(ב) עס ווערט נישט געמאלדען דעם מקור פון די אינגרידיענטס, צ.ב.ש. א מישונג פון מעהל, מילך, פעטענס ווערט נור געמאלדען דעם עיקר "מעהל", די איבעריגע מישונג איז נור א טפל. אזוי וויא דער פאבריקאנט קויפט דער "בלענדעד" מעהל פערטיגערייט און ער לייגט גארנישט אריין, דארף ער נישט מעלדן. (ג) א סך אימולסיפיערס זענען פון סריפה'נע פעטען, אין אלגעמיין שטייט נור אימולסיפיער, און עס שטייט נישט דער אינהאלט.

(ד) ביי אלע געבאקענע פראדוקטען, צוקערלעך, א.ד.ג. שמירט מען די בעקענס מיט אויל אדער פעטענס כדי דער מאכל זאל זיך נישט צוקלעבען צום פאן. דאס ווערט גערופען ריליס עדזענט. אזוי וויא דאס ווערט נישט אריינגעלייגט אין מאכל, ווערט דאס נישט גע-מאלדען אין דער ליסטע פון אינגרידיענטס.

(ה) די מאכלים אין וואס עס ווערען געמאלדען פלעיווערס אין די אינגרידיענטס, ווערט נישט דער-מאנט וואס א פלעיווער עס ווערט אריינגעלייגט. עס

איז מעגליך אז עס באשטייט פון טריפה'נע פעטען
 אדער פון יין נסך, וואס ווערט גענוצט זייער אפט.
 ו) אפילו עס זאל זיין א מציאות אז עס זאל
 נישט זיין קיין שום פראגע וועגען דעם שטאם אדער
 ווארהייט פון די אינגרידיענטס, הערשט נאך אלץ דער
 חשש אז א טייל פון די אינגרידיענטס זענען צוגע-
 גרייט געווארן אין די זעלבע מאשינעריי אדער כלים
 וויא עס ווערט געמאכט טריפה'נע עסענווארג. עס איז
 אויך מעגליך אז דער גאנצער מאכל איז געמאכט אין
 די זעלבע כלים וויא נישט כשר'ע עסענווארג. פאב-
 ריקאנטען מאכן פארשידענע פראדוקטען סיי כשר'ע
 און נישט כשר'ע אין דעם זעלבען פלענט.
 ז) עס איז פארהאנען איבער צוויי הונדערט
 באשטימטע עסענווארג (Standard Foods) וויא צום
 ביישפיעל אייז קרים, קעטשאפ, מייאנעז, וואס
 פאדערט זיך ניט צו מעלדען קיין אינגרידיענטס-
 א'נהאלט. דער פאבריקאנט טוהט נאך פאלגען די באש-
 טימטע רעצעפטען וואס איז אנגענומען ביי די רעגירונג.
 דער פאבריקאנט קען זיך אויסוועלען צווישען ביי-
 טענדיגע רעצעפטען פארגעשריבען ביי די רעגירונג און
 דארף נור מעלדען דעם נאמען פון פראדוקט און נישט
 די אינגרידיענטס. אויב א פאבריקאנט טוישט אדער
 לייגט אריין נישט פון די באשטימטע אינגרידיענטס,
 מוז דאס ווערען געמאלדען אויפן צעטעל. דעריבער אז
 מען ליינט דעם לעיבעל און מען זעהט אלע אינגרידיענטס
 איז דאס אפט מאהל נור די ליסטע פון דעם קליינעם
 טייל וואס איז נישט פון די באשטימטע אינגרידיענטס

פון רעגירונג, אבער עס איז נישט דעם פולע באריכט
פון דעם שפייז אינהאלט.

דאס זיינען א טייל פון די טעמים פארוואס מען
קען זיך נישט פארלאזען אויף קיין שום מאכל אז עס
איז כשר אויף דעם סמך פון ליינען די אינגרידיענטס.
עס פאדערט זיך א פארלעסליכע הפשר אדער אן אונטער-
זוכונג פון פאכלייט וועלכע האבען זיך באקאנט מיט
די פאקטען און זענען איבערצייגט געווארען אז עס
איז נישט פארהאנען קיין שום חששים, נוצ דעמאלסט
קען מען זיין געזיכערט אז דער מאכל איז כשר.



הרב רפאל טלר

ניקוי ירקות משרצים

כיצד איפוא כתוב בהלכה שבחוקים
ירקות ומותר לאוכלם על פי הבדיקה?
חכמינו דברו על ירקות שלא רוססו
ולא קבלו שום טיפול כימי אחר כגון
בהקלאות החדשה.

כימיקלים אינם משמידים

פעולת הטיפולים הכימיים היא הגבלת
גידול השרצים אחרי יציאתם מביציתם,
ולא השמדתם כליל.

הוכחה ברורה שירק מטוים עבר טיפול
כימי היא איידימצאות נקבים בירק.
איי-אפשר, בדרך הטבע, שירק יהיה
שלם ממש ללא כל נקב אם לא שרוסס,
כי הזמן שקבע הקב"ה לצמיחת הירק
הוא בדיוק הזמן שקבע לגידולם של
השרצים שבו. כאשר הירק הבלתי-
מרוסס מוכן להיקטף כבר הגיעו שרציו
לפרקם וניתן לראותם בבדיקת העין.

ירקות שלא עברו טיפול כימי מותרים
באכילה אחרי בדיקת העין מכיון ששר-

מדין התורה אסור לאכול ירק המוחזק
בשרצים בלי בדיקה. אסור זה הוא
יותר חמור מאכילת גבילה או טריפה.
כי בגבילה יש אסור על כל כזית
שאוכלים; אבל בשרצים ישנם חמשה
איסורים נפרדים על כל שרץ ושרץ.

כשהשרצים קטנים מדי אין תועלת
בבדיקת העין ואסור לאכול הירק. המא-
כיל ירק כזה לאחר גרוע ממאכיל גבילה
או טריפה, וייענש על חבריו כעל
עצמו.

אין לסמוך על העין

טיב הבדיקה תלוי בטיב ראיית הכורק.
הרבה תלמידי חכמים גדולי תורה עמלו
בנקיון חסה ועוד ירקות המוחזקים
בשרצים בבדיקת העין נגד אור השמש
ונגד אור נורה חזקה בחדר אפל. לא
הצליחו להוריד את השרצים, כי ישנם
שרצים הדומים לעלה בצבעם והם גם
נדבקים לעלה, כך שאינם נראים לעין
לא בצבעם ולא בעובי.

ציהם נראים בבדיקה. מה שאין כן בירקות שעברו טיפול כימי, ששרציהם הקטגוניים אינם נראים לעין.

ישנה עצה אחת

אם מטבילים את הירק לרגע בחומץ לבן מאבדים השרצים את כח דיבוקם לירק והם ניסרים בקלות מהירק בשטיי פה בורם מים קרים. אחרי כן עושים בדיקת עין הגונה לאור נורה בחדר מואפל או לאור השמש כדי לנקות את הירק לגמרי.

את כל העלה. מטבילים כל עלה בנפרד כדי שהחומץ ייכנס בכל קמטי העלה, שבהם נמצאים השרצים לרוב. אחרי כן שוטפים את העלה מיד בורם מים קרים כדי להסיר טעם החומץ יחד עם השרי צים שנותקו מהעלה ולא נשארו בתוך החומץ.

אפילו אם יישארו שרצים אחרי השטיי פה, יוכרו היטב נגד השמש או נגד נורה חזקה בחדר אפל, אם אווזים את העלה בין מקור האור לבין עיני הבדק.

אזהרה! אי אפשר להסיר שרצים מעלי חסה על ידי קירור במקרר.

הערה: על ידי הטבלה בחומץ עם שטיי פה בורם מים קרים כמתואר למעלה, נמצאו שרצים בפטרויליא, בתרד ובי כרוב. לכן מוחזקים גם שלושת הירקות האלו בשרצים וחובה לבדקם באופן הנ"ל. יצא קול שבאיזורים מסוימים נמצאים שרצים בבצל. רצוי לנסות בדיקה זו על כל ירק וירק כדי לברר מצבו לגבי שרצים.

ג. ג. גראות נקודות שחורות על הרבה תפוחי אדמה ונמצאים תולעים מתחת לנקודות בתוך תפוחי האדמה.

ויהי רצון שבזכות הזהירות מהגעל באכילת איסור גזכה להגאל גאולה שלמה במהרה בימינו.

אפשר להשתמש באותו החומץ הרבה פעמים. מסננים את החומץ אחרי השימוש בו דרך פקק צמר גפן ששמים במשפך. על הצמר-גפן ייראו השרצים שהוסרו בהטבלה בחומץ לבד, עוד לפני השטיפה בורם המים הקרים.

בעונת חג הפסח נמצאים שרצים בירקות לרוב. הבדיקה הנ"ל מועילה לעלי חסה (ואינה פוסלת אותם למצוות מרור מפני איסור כבוש כי ההטבלה לרגע בחומץ אינה נקראת כבישה). בחוץ לארץ שהחומץ מיוצר בדרך כלל מחומר גלם שהוא חמץ יש להיזהר שהחומץ שבודקים בו ירקות לפסח יהיה כשור לפסח.

לסכם

במספר: מסירים כל העלים מן הקלח ומטבילים כל עלה בנפרד בכלי המכיל מספיק חומץ לבן (לא חומץ יין) לכסות

מכתב הכרה

אחרי וויכוחים וטענות ביני ובין חברי הוועד הכשרות ואחרי עמלם רב שהשקיעו חברי הוועד ודרישות וביקורים בבתי חרושת שונות, נוכחתי לדעת שמטרת הוועד הכשרות הוא אך ורק למען חיקון מצב הכשרות ואין כוונתם לשום פניי, ושכרם יהי כפול מן השמים.

הנני להודיע שנענעתי לבקשת רבים וכדי לצאת כל הדעות צרפתי גם את הרה"ג ר' דובער ליווי שליט"א, מנהל הכשרות של האו-קעי לאבארטארי, המפורסם כמומחה בשטח הכשרות, לפקח על הוצרתי.

תקותי שבעז"ה"ת אצליח ולא יצא תקלה מתחת ידי. וע"ז באתי על החתום

אליעזר פאשקעס

מהמתרחש בעולם הכשרות

להעיר דעת הציבור בכמה דברים

חשובים ומוכרחים

(א) הנה נתפרסמו שמועות משמי שאסרתי איזה פראדוקטען. נני להודיע שלא הי' דברים מעולם ולא אסרתי שום פראדוקט איזה פירמא שיהי'.

(ב) אודות " וועד הכשרות " - הנה:
הוועד הכשרות" מעולם לא אסר שום מזון, והם רק כעדים מעידים על אופן תעשית המזון של בתי תעשי', יהי' מי ויהי', לפי ראות עיניהם ממש ולא דק מידיעות. וכל מי ויש לו לב להבין יבין איך להתנהג. אין תפקידו של הוועד התיר או לאסור בתור פסק. מי שאין לו לב להבין ישאל מורה הוראה שלו.

(ג) כבר הגיע הזמן שמחויבים לגלות לפני הקהל, ואין לשתוק עוד, כי השתיקה חסא ועון הוא. אחינו בני יוצאי אירופא אין לנו לסמוך על השגחת איגוד קהילות החרדיות דאמעריקא הנקראת אוי-יו-י^U, במקום שיש מיני תערובות שונות במזון. אין אני אוסר שום תעשי' או תוצרת, אבל דעתי שכל מי שיראת השם נוגע ללבבו ימנע מלבסוח ולתלות על השגחה הנ"ל. שורות אלו אני כותב בכל חומר האחריות. וכל זה נתברר לי בבירור גמור.

(ד) השגחה הנ"ל נבנה על ביטול ברוב , נותן טעם לפגם , זה וזה גורם , ספק ספיקא , יוצא ונכנס שעת הדחק , הפסד מרובה וכיוצ"ב , ואחר כל אלה על היחיד המיקל ביותר בכל שאלה והלכה , וגם מצוי מאוד שסומכים על משגיחים שאין לסמוך עליהם לפי דעתינו . אין כל ספק אצלי שכל מי שאוכל ושותה מזון כזה , לאחר זמן נעשה כבר אכל איסורים מכל סוג .

(ה) אנו רואים עילויים כבן ט"ו וט"ז שנה שכנראה שלגדולי עולם יתגדלו , וכבן כ" שנה אזל הלך הכל כפורח באויר , ולפלא יחשב , אין ספק אצלי שהאיסורים שאכלו ע"י ביטול ברוב וכיוצ"ב עד שאכלו יותר ממאה זיתים דאיסור , הי' מטמסם את לבם ואבדו מעלתם . ראוי ברורה לזו כי בלימודי החול עלו מעלה מעלה ורק לגבי דבר שבקדושה נתעפש מוחם ולא עלה בידם להמשיך לימודם , ע"כ נא ונא אבות ואמהות היקרים שיחי' , חוסו נא על צאצאיכם , מתנה טובה שזכיתם מן השמים , לשמרם בכל כח ועוז שאל יכנסו למעיהם דבר שיש עליהם חשש פחות שבפחות .

(ו) מי התיר לנו להכניס לבתינו כל מיני מאכל היותר חדשים ומעוקשים ביותר , מורכבים עם חששים גדולים , מעולם לא נהגו אבותינו להאכיל לבניהם מאה ויותר מיני מאכל , ורק דבר שהי' נקי מכל חשש ונידנוד איסור בא לביתם . ידוע ומפורסם שהרבה מיני מחלות מקורן ממאכלים שנרכבו ע"י אופנים שונים , גם אם עדיין אינם יודעים שמזיקים ומשחיתים גופו של אדם , אחר עשרת שנים יתגלו להם .

(ז) נא ונא, חוסו על נפשותיכם, אל תחריבו את בתיכם חלילה וחלילה, אין ספק שדברים היוצאים מלב יכנסו ללב קוראי המדריך לכשרות ויפרשו כולם מכל דבר שאין כשרותו מבורר.

ובצפי' לרחמי ולחסדי ה' אחתום
א' לסדר ואתחנן שנת תשל"ה לפ"ק
פה ברוקלין יצ"ו

משה שטערן
אב"ד דעברעצין

ארגון הצרכנים הדתיים

ת"ד 69 בני ברק

הודעה לציבור (מס' 1)

המחברו למחקר ולקדום הכשרות" גודע לבו — שאפרסם פוחים, אנשים ושוזפים אלו שיש בהם כתמים אדומים בקומר ול 2 מ"מ בערך — יש לקלפם. במרכזי הכתמים מצויים שרצים מוגנים ללא תנועה (כנימות "פרלטוריה" בגודל של צי מ"מ בערך), הגרמים צ"י מציצתם להיווצרות הכתמים, אין בטחון מלא שהן געלמו צ"י הריסוס. ל להבחין בין "כתמי חץ" אלו, לבין הגוון הטבעי האדומי רצוף של הפירות.

המצויינים בתמונות צבעוניות או בשיקופיות של האפרסם ושל תפוח הנגועים — להבחנה ביתית, או להוראת הכשרות — יוכלו הזמין בארגון במחיר הקרן 6 ל"י לכל תמונה ו-3 ל"י לכל שיקופית ג. אבקת סכרין — תחליף סוכר לציפוי עוגות קינוחים — מכילה לקטוז ו"קדם טרטר", לפי הציון על תיבת. הלפטוז מיוצרת, לפי הידוע, ממי גבינה, ואילו "הקדם טרטר" (מלח ת. יין) — מאבן היין, או משאירות יין ושמרים פי הידוע.

ג. טבליות סכרין — חלק גדול המצוי בשוק — כל חומצת יין. ג יש לשאול רב לגבי השימוש באבקה ובטבליות הנ"ל. ג יש לדרוש תעודת הכשר למצרים הנ"ל.

יעקב לנדא

רב אב"ד בבני-ברק א"י
ב"ה סיון תשל"ה

לידיעת רבים

לאחר שחב' "אס"פ" מייצרת גם מחוץ לבני-ברק מוצרים שאינם בהשגחת, הריני להודיע לקהל, כי מוצרי "אס"פ" אשר בהשגחתי הם

אך ורק עם חותמת
שלי על כל חבילה

ללא אחריות

במצאים בשוק תוצרת גלילה של אדגיר שרשום על הקרטונים בהשגחת הרב מנדל שימל והגבי להודיע שאין זה נכון ואין לי שום השגחה או אחריות על תוצרת של אדגיר. בכל הכבוד

הרב מנדל שימל
רח"ו תל חי פתח תקוה

ארגון הצרכנים הדתיים

ת"ד 69 בני ברק

הודעה לציבור מס' 2

זיתים כבושים

יש בהם כתמים — חשודים בגניעות רימות וגלמים של זכוכ היות. התקן הישראלי "מתיר..." גניעות עד עשרים וחמישה אחוז, ואילו התקן האמריקאי — עד חמשה עשר אחוז. עדיף להשתמש בזיתים מזוגים הגדולים ביותר הגנועים פחות. לעיתים מצויה גם "כנימת הפרלטוריה" (ראה הודעתנו מיום כ"ה בתמוז תשל"ח). יש הפותחים ובודקים כל זית בעל כתם. זיתים שחורים גנועים יותר, וקשה להבחין בכתמים בגלל השחרתם (לפעמים בסיוע כימיקלים...). הומצת חלב כשמושמט בזיתים, מקורה, רובה ככולה, מתסיסת סוכרים ועמילנים, יתכן בשוק מיעוט ממקור חלבי. יש המשמשים בתעשיית הזיתים בחומץ יין. יש לדרוש זיתים בהכשר.

חומרי המתקה מלאכותיים

מוצאן מתעשיית הגז, הטבליות מכילות סודה לשתייה, וכן חומצת יין עד חמישה עשר אחוז להמסת הטבליות ולחיקון הטעם המתכתי של הסכרין. יש לדרוש טבליות בהכשר. על כל המפרטים שמסרנו, יש להוסיף ברבנים ובנותני הכשרים, האינפורמציה נמסרה לפי בקשתנו.

"המרכז למחקר ולמידע הכשרות"
ת"ד 33 בני ברק

הודעה

אחרי שנתבררו יאופים בהדבקות תעודות ההכשר של הרב יעקב לנדא, מבני ברק על מוצרי "ארטיק",

הננו מודיעים **זוה כי רק המוצרים אשר על האריזה הקטנה מודפס "פרווה בהשגחת הרב לנדא" הם בהשגחת הרב לנדא.**

מוצרים האכזזים בקרטונים גדולים (סנקור, זגביעים וקרטוני גלידה פרווה). יהיו מוחתמים ברמתות "בהשגחת הרב לנדא רב אבי"ד דבני ברק" על הקרטון.

"מונר-גיל" תעשיית מזון בע"מ

"ארטיק" נציגותה

בולעטין מזן

תתאחדות הרבנים דארצות הברית וקאנאדא

(א) מיר זענען מחזיר, אז עפ"י תח"ק סאר מען נישט רענמען א באנגאלאו אויף א פלאץ וואו ס'איז נישט גענויכערט אז דער סווימינג פול איז געמאכט געווארען מיט געזעצטע מציצות, אויך סאר מען נישט איתשמיין אין א האפעל וואו עס איז נישטא קיין מציצות, אויך זאל מען נישט רענמען א באנגאלאו דארט וואו ס'איז נישטא א סביבה פון שומרי תורה ומצוות וואס גייען בצניעות.

(ב) מיר ווארענען די פיש סוחרים זי זאלען נישט אריין געמען אין וויערע געשעפטן דעם דג סמא וואס הייסט, "סארבאום" און איז זייער ענליך צו די כשר'ע פיש, ספעציעל צו דעם פיש וואס הייסט, "האליבאום", ווייל מען קען זיך גרינג פארמישען און קומען ח"ו צו אן איסור דאורייתא.

(ג) אויך ווארענען מיר מיט א הארבע אזהרה, אז מען זאל נישט קויפען קיין פיללע פיש — דאס הייסט פיש וואס האבען נישט אויף זיך די הויס מיט די שיפפען (שקשקש) סיידען א איד א נאמן אויף כשרות וואס איז זיך נישט מורה חיתר, האט דאס אליין געמאכט פון די נאנצע פיש.

(ד) אויב מען קויפט פיש אויף א פלאץ וואס פארקויפט דארט אויך מריפה פיש (זיי למשל אין די קאנטרי געשעפטן וכדומה) זאל מען נישט גוצען די מעסערס וואס מען שניידט דערמיט די מריפה'נע פיש.

(ה) גלייכצייטיג ווילען מיר מודיע זיין אז אויף די ניסלעך וועלכע מען רופט מיט'ן נאמען, "קעשיוס" איז פארען אן ערנסטער השש ווייל זיי ווערן געפרעגלט אין פעסן, על כן זאל מען נישט עסן די ניסלעך נאר ווען זיי האבען א הכשר. (ו) מערערע סיריעלס זענען יעצט נאך אינמיטן אונסערזוכונג און ביז איצט איז נישט מעסטגעשטעלט געווארען נאך, היי פראסיר'ן וואס עס קומט נישט אריין דערין קיין דבר איסור. בברכת חג שמח

תתאחדות הרבנים דארצות הברית וקאנאדא

יעדע אידישע פרוי וואס וויל איינפירען א כשר'ע היים קען באקומען האלב פון אירע אויסגאבעס פון דעם ליובאוויטשער רבי'ן

ליובאוויטשער רבי קומט ארויס מיט נייער קאמפאניע צו באווירקען אידישע פרויען
איינפירען כשרות און אפהיטען טהרת המשפחה.

ביי אן אומדערווארטעטען פארברענגען לעצטען מיטוואך אונזנט האט דער ליובאוויטשער רבי פראקלאמירט צוויי נייע אקציעס: כשרות און טהרת המשפחה. דער בארימטער חסידישער מנהיג האט דערקלערט סיי דאס פירען פון א כשר'ע היים און אפ' היטען טהרת המשפחה איז א פרייווילעגיע און א זכות, וואס איז אפהענגיק גאר פון דער אידישער פרוי. ער האט גערופען זיינע חסידים צו באווירקען אידישע פרויען און זיי איבערצייגען אין דער וויכטיגקייט פון אנהאלטען כשרות און דערקלערט, אז יעדע אידישע פרוי, וואס וועט באשליסן סען כשר'ן איר הויז וועט פאר' גיטיגט ווערען 50 פראצענט פון די הוצאות, וואס זענען פארבונדן דען מיט קויפען נייע געשיר און אנדערע אויסגאבעס פון אפהיטן כשרות.

דער ליובאוויטשער רבי האט געזאגט, אז אלץ וואס א אידישע פרוי דארף טאן צו דעקען די אויסגאבעס פון איינפירען א כשר'ע היים, איז ברענגען א צע' טעל פון דעם רב פון איר געגענט, וואס וועט באשטעטיקען, אז זי האט ווירקליך געקויפט נייע כלים און איינגעפירט א כשר'ע קיך.

און דאן וועט זי באקומען א העלפט פון דעם, וואס דאס האט געקאסט.

דערביי האט דער ליובאוויטשער רבי אויף אן אויספירליכען אופן געשילדערט ווי וויכטיק עס איז אין אידישען לעבען צו אפ' היטען כשרות און טהרת המשפחה. ער האט געבויט זיין רייד אויף מדרשים, מאמרי חז"ל אין דברי חסידות אנהייבענדיק, אז די איידעלקייט פון דעם אידישען קערפער איז געווענדעט אין די מאכלים, וואס ער עסט און אין דער אפהיטונג פון כשרות. דאס זעלבע איז אויך מיט טהרת המשפחה, וואס הייליקט און איידעלט אויס אידישע פרויען, מענער און קינדער און גיט זיי דעם זכות און די מעגליכקייט צו זיין אן אייגענארטיקער הייליגער אידישער פאלק.

ביז איצט האט דער ליובאוויטשער רבי פראקלאמירט די מב' צעים פון לייגען תפילין, לערנען תורה, אנקלאפען מזויות, אריינ' ברענגען אין הויז ספרים, האבן א צדקה פושקע און צינדען ליכט אויך מיט קליינע מידעלעך. די ליובאוויטשער חסידים אין דער גאנצער וועלט האבען דורכגע' פירט פארצווייגטע אקציעס צו באווירקען אידען אפהיטן די דא' זיגע מצוות.

איצט זענען צוגעקומען די צוויי נייע אקציעס פון כשרות און טהרת המשפחה און די וואך האבן זיך שוין געמערקט שטארקע בא' מיאונגען צו ווירקען, אז אידישע פרויען פון די פארשידענסטע שיכטען זאלען אפהיטען טהרת המשפחה און כשר'ן ווערען היי' מען.

ספעציעל איז אקטיוו אויף דעם געביט די ליובאוויטשער פרויען ארגאניזאציע, „גשי ובנות חב"ד" וועלכע האט געגרינדעט א כשרות קאמיטע, וואס העלפט יעדער פרוי, וואס איז גרייט כשר'ן איר היים.

בעת עס ווערען אין ליובא' ווייטש אויסגעארבעט פלענער צו דורכפירען די כשרות און טהרת המשפחה אקציעס אויף א גאר ברייטען אופן, ווערען אויך פאר' שטארקט די אנדערע מבצעים פון הרבצת תורה ומצוות.

לכשרות

מדריך

פר

ה ר ב נ ו ת ה ר א ש י ת ל י ש ר א ל
המ' למצוות התלויות בארץ
ועדת השמיטה
ת.ד. 7525 ירושלים טל. 35212

ב"ה ירושלים, ב' חשוון תשל"ג.

שם/10/12

תרומות ומעשרות אין מפרישים כאן מהתוצרת היוצאת לחו"ל,
ע"כ בדרך כלל צריכים להפריש תרו"מ,

בכבוד רב,

א.ח. סנדורסקי

הרב א.ח. סנדורסקי
מ ר כ ז

העתק: הגר"ש ישראלי, יו"ר ועדת השמיטה.

אחס/אפ



הודעה דחופה הסרת מכשול

לשאלת רבים, הננו להודיע בזה כי

מלון "פאן אמריקן", אולם האירועים והקפיטריה
אינם עומדים תחת השגחתנו.

לשכת הרבנות בת ים

AGUDATH ISRAEL OF BALTIMORE

אגודת ישראל דבאלטימאר

Nisson, 5735

CHOLOV YISROEL OF BALTIMORE

The enigmatic initials F.P.P.T.L.C. that appear on every container of Baltimore's cholov Yisroel tell nothing about who puts the milk out and how they do it.

The cholov Yisroel organization began about five years ago on the principles of providing good quality milk at a price approximating ordinary milk. These goals are being realized today. The quality is so high that some out of town purchasers report that the milk commonly lasts for more than two weeks without spoilage problems. The price is so low that ours is the cheapest cholov Yisroel in the country, selling for less than the local name brands of milk and for somewhat more than the private labels. And the price for Pesach is no higher than at any other time.

The volunteer administration of the cholov Yisroel operation has seen weekly production rise from two hundred gallons five years ago to 2500 gallons now, and output is still growing.

Deliveries are made to Lakewood, Scranton, and Philadelphia in addition to sales to groups in Richmond, Virginia, and Silver Spring on a pick-up basis. Occasional inquiries are received from other cities about serving them with either delivered or picked up milk.

It is no coincidence that the cities that are the main customers are also the homes of major yeshivos and large day schools. These institutions can guarantee a regular demand at minimal distribution costs. Built on this economic base the cholov Yisroel company can service the public, as well, as a mass production operation.

The organization is a non-profit foundation whose sole purpose is to make it possible for people to keep cholov Yisroel. The easy availability of good quality cholov Yisroel has encouraged many to use it exclusively. Some people, however, had expressed a reluctance to switch to cholov Yisroel because of the difficulty in obtaining other milk products, particularly cheese and ice cream. The organization has responded with both. A high quality ice cream, also at a common price, was recently introduced to a market that has proven much more enthusiastic than had been expected. Mason-Dixon Farms, the producer of both the milk and the ice cream, has been unable to meet the ice cream demand with its existing capacity and is in the process of expanding. The ice cream is now also being packaged in portion size cups, to provide even more variety for the potential cholov Yisroel user.

LEDERLE LABORATORIES



A Division of AMERICAN CYANAMID COMPANY
PEARL RIVER, NEW YORK 10965

May 20, 1975

Thank you for your letter of inquiry concerning our products FILIBON® F.A. CAPSULES prenatal capsules and INCREMIN® W/IRON SYRUP vitamins B1, B6, B12-lysine-iron.

According to a Kosher classification of our products, both FILIBON F.A. CAPSULES and INCREMIN W/IRON SYRUP contain prohibited substances. The former contains calfskin gelatin and the latter grain alcohol. ...

Incidentally, according to our Pharmaceutical Manufacturing Department, aerosol preparations used to clean production equipment contains only inorganic chemicals.

Sincerely,

Lloyd S. Carr
Lloyd S. Carr
Product Service Manager

RJG:lju

... לגבי חמץ בפסח.



STUART PHARMACEUTICALS
Division of ICI United States Inc.
3411 Silverside Rd., P.O. Box 751 | Wilmington, DE 19897

May 5, 1975

Recently I received your inquiry concerning substances of animal origin or glycerin used in manufacturing our product TUARTNATAL 1+1.

Small amounts of gelatin are present in Vitamin B12, and E. Also the coating of this particular tablet contains elatin.

There is no glycerin used in preparation of this tablet.

Sincerely,

Kem Gamble
K. A. Gamble
Sales Service Supervisor

KAG:md

Parke, Davis & Company

Joseph Campau at the River
Box 118—General Post Office
Detroit, Michigan 48232
Telephone (313) 567-5300

PARKE-DAVIS

May 15, 1975

Ref. No. 2053-75-8030

This is in reply to your letter dated May 5, 1975.

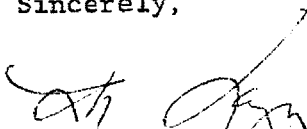
I have carefully checked the components in Abdec with Flouride, there are none indicated of animal origin.

There is a small amount of gelatin in Tabron which is derived from mixed animal sources. This would be less than 1% of the total weight.

You could also consider Paladac Liquid for your treatment. This, as indicated, does not contain any animal materials.

I hope you will find this helpful.

Sincerely,



H. R. Layson, R.Ph.
Marketing Communications Dept.

HRL:md

ROSS LABORATORIES COLUMBUS, OHIO
43216

June 13, 1975

Thank you for your recent request for kosher and pareve Vi-Daylin vitamins. We are sorry to inform you that our vitamin products cannot qualify as kosher or pareve because the facilities are not used exclusively for the production of these products.

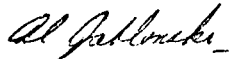
As I mentioned, Vi-Daylin products do not qualify for certification because:

1. Many of our approximately seventy (70) raw ingredient suppliers were unwilling to cooperate in providing certified kosher ingredients.
2. Presently, because of the current economic situation, we do not use synthetic glycerin exclusively in producing Vi-Daylin products.
3. The facilities are not used exclusively for the production of Vi-Daylin products. The equipment however is cleaned (including steam cleaning) thoroughly between products.

We are sorry that we are unable to provide kosher vitamins for you at this time or suggest an alternative source. We appreciate this opportunity to correspond with you and are grateful for your interest in Ross products.

Very truly yours,

ROSS LABORATORIES



Al Jablonski

AJ:csr

COLGATE-PALMOLIVE COMPANY

300 Park Avenue

New York, N. Y. 10022

PL 1-1200

KATHLEEN M. FITZSIMMONS

Manager

Consumer Relations

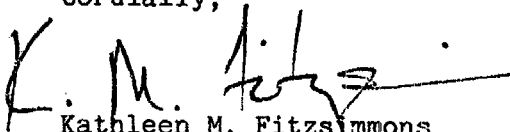
July 7, 1975

Thank you for your recent letter concerning the manufacture of our toothpaste. The reason for the delay was that I had been checking with our various manufacturing plants to gather the answers for your questions.

Apparently, due to the shortage of some items, we do occasionally have to use glycerine made from high grade animal tallow. There is really no way for us to tell which tubes of toothpaste are made from synthetic glycerine and which ones are made from animal. Our machinery is thoroughly washed down once a week, but we do not wash it with the change in ingredients.

I hope this answers your questions. If you have any more, please feel free to contact me.

Cordially,



Kathleen M. Fitzsimmons
Manager, Consumer Relations

KMF:eg (עיינן בהמזון בהלכה דף ס"ג)

KELLOGG COMPANY
BATTLE CREEK, MICHIGAN 49016

July 25, 1975

Thank you for your recent inquiry concerning the Kosher status of Kellogg products.

No animal products or their derivatives are used in the production of any of our cereals, except KELLOGG'S SPECIAL K, COCOA KRISPIES, CONCENTRATE and FROSTED MINI-WHEATS. One of the ingredients in SPECIAL K and COCOA KRISPIES is non-fat dry milk which is a dairy product. No other animal products are used in either cereal. KELLOGG'S CONCENTRATE contains casein which is also a milk derivative. Gelatin and glycerine, which are also animal products, are used in KELLOGG'S FROSTED MINI-WHEATS biscuits. None of the equipment which comes in contact with the gelatin and glycerine on FROSTED MINI-WHEATS is used in the production of our other cereals.

These are the only instances where animal products are used as ingredients in Kellogg cereals. All other cereals are free from any animal ingredients.

No lard or other animal fat is used either as an ingredient or in the preparation of equipment for the processing of cereal. All vitamins are synthesized and are free of any animal products.

All of our suppliers of vegetable oil have assured us that the oil supplied to us for our cereals is free of animal fat and is prepared on equipment on which no animal products are processed.

No animal products or their derivatives are used either as ingredients or on the equipment used in the processing of KELLOGG'S CROUTETTES, KELLOGG'S STUF for Meat or the crouton portion of KELLOGG'S STUF for Chicken.

The only animal product used in the manufacture of STUF is Chicken fat, an ingredient used in the seasoning packet of STUF for Chicken. Our supplier has informed us that this ingredient does not come in contact with any equipment on which other animal-based products are prepared.

July 25, 1975

KELLOGG'S FROSTED POP-TARTS pastries and DANISH GO-ROUNDS pastries contain Type B gelatin in the frosting. Type B gelatin is derived from veal or beef sources. Regular (unfrosted) KELLOGG'S POP-TARTS pastries do not contain gelatin. None of the equipment which comes in contact with the gelatin on FROSTED POP-TARTS and DANISH GO-ROUNDS is used in the production of regular POP-TARTS.

Dried whey solids, a dairy product, is used in regular POP-TARTS and FROSTED POP-TARTS. In addition, Brown Sugar-Cinnamon POP-TARTS and Brown Sugar-Cinnamon FROSTED POP-TARTS contain dried egg white.

No other animal products are used in either regular POP-TARTS, FROSTED POP-TARTS, or DANISH GO-ROUNDS. No animal shortening is used, only vegetable shortening.

In the baking process for POP-TARTS, FROSTED POP-TARTS, and DANISH GO-ROUNDS, there are no surfaces that are greased to keep the product from sticking. There is sufficient shortening in the dough to allow the product to release from all conveying and baking surfaces.

KELLOGG'S POP-TARTS pastries, FROSTED POP-TARTS pastries, and DANISH GO-ROUNDS pastries are produced on entirely different equipment at entirely separate plants from Kellogg cereals and other Kellogg products.

At the present time, Kellogg Company does not have rabbinical supervision at our manufacturing facilities. We do however, have a committee which is reevaluating our position in this matter.

We certainly hope this information is useful to you - and want you to know your interest in Kellogg Company and its products is most appreciated.

Sincerely,

KELLOGG COMPANY

Muriel Cleary

Muriel Cleary
Assistant Manager, Consumer Service

MNC/sv

UNIVERSAL *Foods* CORPORATION

DR. GERALD REED
VICE PRESIDENT, RESEARCH

April 24, 1975

Thank you very much for your recent letter which we received on April 21. I will answer your questions frankly and to the best of my ability. I have some problem since you do not tell me which of our yeast products is of concern to you. I will assume that we are talking about consumer active dry yeast or compressed yeast, as it is sold in grocery stores for home use.

All of our yeast is grown on a medium consisting of molasses (beet or cane) with additions of mineral salts (ammonium salts, phosphate salts and others), trace minerals and vitamins. None of the materials used are derived from animal sources and we do not produce animal derived products in our yeast plants. Detergents and cleaning solutions for our equipment is inorganic or synthetic.

The active dry yeast contains no additives. The consumer compressed yeast contains approximately 10% corn starch, and an emulsifier which is used to help in extruding the product when the yeast cakes are formed. The emulsifier does not contain animal products, specifically it does not contain mono-glycerides with animal derived fatty acids.

I want you to know that we are selling baker's compressed yeast to a number of bakeries producing kosher baked goods, and wine yeast to companies producing kosher wine. However, our plants are not under continuing rabbinical supervision. Occasionally, we have had inspections by Rabbis when we had a request for kosher certification from one of our larger industrial customers and at such occasions there were no problem areas.

Please let me know if you require any additional information; and in case you do, I hope you will indicate the specific product you are using.

Cordially yours,

GR:ab

433 EAST MICHIGAN STREET MILWAUKEE, WISCONSIN 53201

UNIVERSAL *Foods* CORPORATION

DR. GERALD REED
VICE PRESIDENT, RESEARCH

May 5, 1975

Thank you for your letter which arrived at our office on May 1.

I will try to answer the four questions which you have specifically with regard to 1-lb. compressed yeast cakes and the 2 oz. consumer packs of compressed yeast.

- (1) No grains or grain derived products are used in the production of the compressed yeast. The consumer yeast (2 oz. pack) does contain corn starch. I assume that this is not considered a grain, but whether my assumption is correct or not, it does contain the corn starch. Both packages may contain very small percentages of potato starch, which is used in the filtration of the yeast.
 - (2) The vitamins present in the yeast are those produced by the yeast itself during its growth. We do add sometimes vitamin B₁ (thiamine) to the growth medium. This vitamin is a synthetic product. Fish oils are generally sources of vitamins A and D which are not used in our industry. As a matter of fact, almost all vitamin A used in the food industry is now the synthetic product.
 - (3) No vegetable oil, or fish oil, or animal shortening is used in the production of yeast.
 - (4) The emulsifiers which are used as an aid in the extrusion of the yeast cake are either synthetic or of vegetable origin. I do not know whether companies producing these emulsifiers also process animal shortening and, if so, whether the same equipment is used. Frankly, I am not willing to inquire into this since we may buy from several suppliers, and we have no way of knowing whether their practices or their equipment usage changes. That is, there is no way of assuring that now, or some time in the future, animal shortening is not used by them for some other product, or whether it is used on the same equipment.
- I believe I can give you some definite assurance with regard to the first three questions, but not with regard to the fourth. You will have to decide for yourself whether this satisfies your requirements. I hope I have supplied you at least with a basis for this decision.

Cordially yours,

Gerald Reed
Gerald Reed

GR:ab

433 EAST MICHIGAN STREET MILWAUKEE, WISCONSIN 5320

BROWN COMPANY

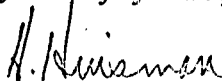
Kalamazoo, Michigan 49007 616-383-5000

July 3, 1975

This is in response to your inquiry concerning the chemical treatment of our 27 lb. No. 622 Bak-O-Matic Pan Liners (Mfg. No. 01276).

The Quilon compound we use has both organic and inorganic (mineral) components, being a complex of chromium and stearic acid. The paper itself is of course of vegetable origin. The application of the Quilon involves the use of an organic solvent which does not become a component of the finished product.

Very truly yours,



Dr. Howard Huisman
Technical Department



BROWN COMPANY

Kalamazoo, Michigan 49007 616-383-5000

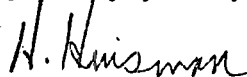
July 24, 1975

This is in response to your inquiry concerning the Quilon used on our Bak-O-Matic pan liners.

The stearic acid component of the Quilon we currently employ is an animal derivative. It constitutes one percent by weight of the finished paper product.

We trust that this satisfies the conditions of your inquiry.

Very truly yours,



Dr. Howard Huisman
Technical Department

פעסטשטעלונגען

נאשער ייען

אזוי וויא עס איז צווישען די מאסען ב"ה שטארק
 זנגענומען געווארען אונזערע רעפארטען אין דעם מדרין
 לכשרות בכלל, ובפרט וועגען "נאשערייען" און עס ווערט
 גיט אינטערעס נאכגעפאלגט און אויך אויסגעפאלגט דיא
 פעסטשטעלונגען וועגען די פראדוקטען וועלכע זענען שוין
 זונטערגעזוכט געווארען, דעריבער שטרענגען מיר זיך אהן
 איבער די כותות ווייטער צו אונטערזוכען די ערצייגערס
 זון כשר'ע נאשערייען. איבער היפט איז אונז שווערער
 געווארען די ארבייט נאכדעם וואס אויך די פירמא פאשקעס
 האט זיך געוואנדען צו אונז אונטער צו זוכען זייערע
 פראדוקטען וואס זיי ערצייגען פון יעצט אהן ווייטער
 גיט'ן צוגאב סימן **(K)**. מיר בעטען אונזערע ליינער
 צו זיין געדולדיג ווייל עס נעמט פיהל צייט און גרויסע
 נשטרענגונג אונטערצוזוכען אללע פראדוקטען.

מיר ווענדען זיך צו איין מיט זעהר א וויכטיגע
 וזהרה אז די אללע פראדוקטען פון "מעדנים" און "פאשקעס"
 ואס ווערען יעצט ערצייגט מיט'ן צוגאב סימן **(K)** און
 גיט אונזער אונטערזיכונג ווערען ערצייגט מיט א שטרענגע
 זשגחה סיסטעם גאנץ אנדערש וויא די ביז איצטיגע פראדוקטען,
 עריבער דארף מען שטארק געווארענט זיין נאכצופאלגען
 אונזערע מודעות. אויך ווילען מיר מודיע זיין אז מיר
 יבען נאר אכטונג אויף די נייע פראדוקציע און וועלכע
 וועלען ווערען געפאקט אין נייע באקסעס מיט דעם סימן **(K)**
 אויף צוריקגענגליך קען נישט געמאלט זיין קיין אונטער-
 יכונג.

עס איז שווער אראפ צו ברענגען אונ'ס מדריך פונקטלעך די פראצידורע פון יעדען פראדוקט און וועלכע רוי מאטריאל עס ווערט גענוצט. דער עיקר ברענגען מיר נור, אז מיר האבע בייגעוואוינט די פראצעדורע און אונטערגעזוכט די רויע מאטריאלען און געזעהן צו עס איז דא א משגיח תמידי. מיר זענען גרייט אויפ'ן פארלאנג פונקטליך איבערצוגעבען פון אלעס אויב מען וועט זיך ווענדען צו אונז דורך א רב וואס וויל לויט אונזערע ידיעות פסק'נען הלכה למעשה. (זעלבסט-פארשטענדליך אז מיר קענען נישט שרייבען פאר יעדען יחיד). מיר זענען ב"ה צופרידען אז די אלע פראדוקטען וואס מיר האבען אונטערגעזוכט איז אלעס קלאהר און אפען, נישט מיסטעריי און צווייפילהאפטיג.

מיר זענען נאך אמאהל מודיע אז רוב ערצייגערס פון נאשערייען און בכלל גרויס הענדלערס פון עסענווארג פארקויפען פארשידענע פראדוקטען מיט פארשידענע הכשרים וואס זייער פארלעסליכקייט מוז אויסגעפארשט ווערען. דער געווענטליכער בעל המכשיר פון דער פארקויפער ווייסט נישט זייער פארלעסליכקייט און נעמט נישט קיין אחריות אויף די פראדוקטען.

גלייכצייטוג ווילעך מיר מודיע זיין אז מיר האבען נישט קיין שום שייכות צו די פלוג צעטלעך און אנאנימע פלא-קארטען וואס זענען לעצטענס פארשפרייט געווארען דורך אנאמינע מענטשען כלומר יש פאר דעם צוועק פון כשרות. עס טוהט אונז שטערען אין אונזער ארבייט און ברענגען אריין א בלבול המוחות ביי דעם אידישען ציבור.

פאשקעס

מיר זענען געווען אין די קאמפאני וויא די פאשקעס
פירמא פראדאצירט פרעצעלס, עס איז דארט געווען א
משגיח פון אנהייב פראצידורען, אנצינדען דעם אויווען
ביז'ן פארפאקען. די פרעצעלס ווערען געבאקען אהן
פעטענס, זיי מאכען צוויי מינים פרעצעלס :
געזאלצענע און נישט געזאלצענע.

מיר זענען געווען אין די פאבריקען וויא די פאשקעס
פירמא פראדאצירען די פאלגענדע פראדוקטען:

FLAVORING:

Almond Cherry
Pear Rum
Vanilla

COLORING:

Red and Yellow

Licorices

Taffy Candies:

Taffy Candy Lipstic Taffy
Cherry Taffy Salt Water Taffy
Chocolate Taffy

מיר זענען געווען אין די פאשקעס פאבריק אויף קינגסטאן
עוועניו, נור אזוי וויא מיר האבען נאך נישט אונטערזוכט
די פלעיווערס, וועלען מיר ברענגען דעם באריכט אין דעם
נעקסטען מדריך.

אונזער פעסטשטעלונגען זענען נור אויף דעם נייעם פראדוקציע
וועלכע ווערט דערקענט מיט דעם צוגאב פון דעם סימן (K)
וועלכע טרעפט זיך אויף דעם קארטאן און מיט די צייט אויף
דעזען פעקעל.

...ראה לעיל עמוד עט מכתב הכרה.

Benned Food Co.

L.I.C. N.Y.

Noodles, Ferfel (Presifted flour, Canned eggs with Hechsher from Quality Egg Co.)

OIL

Planters 100% pure peanut oil

PEANUT AND OTHER NUT PRODUCTS

Planters Peanut Co.

Suffolk, Va.

Almonds	Cashews	Jumbo Block	Old Fashion Peanut Bar
Dip Peanuts	Peanuts (chopped, roasted & salted)	Peanuts (dry roasted)	
Pecans	Pecans (dry roasted)	Old Fashion Peanut Candy	

All Planters products containing chocolate are Milchig (not Cholov Yisroel) and made on seperate machinery.

SOAPS AND DETERGENTS

Cavalier Chemical Co.

All Detergent Products

Rosenfeld Kosher Soap Co.Sanolite Chemical Co.Triton Chemical Co.

All Products

SPICES

Schiff Food Products

Brooklyn, N.Y.

All Products

Hudson Tea & Spice Co.

Brooklyn, N.Y.

Allspice	Anise Seed	Arrow Root	Black Pepper	Caraway Seed
Cardamom Seed	Celery Salt	Celery Seed	Cinnamon	Coriander
Curry Powder	Ginger	Mace	Marjoram	Mustard
				Nutmeg
Pumpkin pie spice	Thyme	White Pepper		Oregano

SUGAR

Amstar Co. (Domino)

Brooklyn, N.Y.

Crystal Domino Tablets	Hostess Tablets	Granulated Sugar
Confection Sugar	Brownulated Sugar	Sugar N' Cinnamon

CEREALS

Van Brode Milling Co. Clinton Mass.

Corn Flakes Crisp Rice

COFFEE (Instant)

General Foods Co. Hoboken N.J.

Maxwell House Maxim Brim - regular and freeze dried

Sanka - regular and freeze dried Yuban - regular and freeze dried

Lieber Chocolate Co. Brooklyn N.Y.

Leiber's Coffee

CONDIMENTS AND PICKLES

Batampte Pickle Co. Brooklyn N.Y.

Pickles and pickled tomatoes

Ungar Food Co. New Square N.Y.

Mayonaise Mustard Pickles (5 kinds) Potatoo Salad
Sauerkraut (every leaf checked for insects) Vegetable Salad

HONEY

Hudson Tea and Spice Co. Brooklyn N.Y.

JAMS

Lieber Chocolate Co. Brooklyn N.Y.

LEKVAR

David and Bedford Brands

MATZOH (Chometz)

Horowitz Margareten

Matzoh Matzoh Meal (flour sifted)

NOODLES

Imperial Noodle Co. (Skverer)

Noodles Macaroni Spaghetti Ferfel

(Flour sifted and rotated, Eggs cracked in factory, Plant kept clean)

פעסטשטעלונגען

VERIFICATIONS

We are listing below the companies and products which the Vaad has investigated and found satisfactory. We are responsible only for those products listed and not for any other products made by the same companies.

ARTIFICIAL COLORS

Allied Chemical Co. Buffalo N.Y.

BAKING PRODUCTS

American Almond Co.

AA Bakers Paste	Almond Products	Almond Paste	Amco-Mac Paste
Brazil Nut Products	Cashew Products	Crunch Topping	Filbert Butter
Filbert Products	Kernel Paste	NewMac Paste	Peanut Butter
Peanut Products	Piping Gel	Poppy Butter	Praline Butter

David & Bedford Brands

Cake Fillings Lekvar

CANDY

Madanim Chocolate Co. Only those with  on the carton or individual package

Paskesz Chocolate Co. Only those with  on the carton or individual package

Gravy Master Rock Candy

CANNED FRUITS AND VEGETABLES (Institutional & Commercial)

Harvest Moon Brand

Apple Sauce	Blue Lake Green Beans	Cut Green Beans	Cut Wax Beans
Onions	Rhubarb	Sliced Apples	Spiced Apple Rings
Sliced Beets	Whole Spiced Crab Apples	Whole Purple Plums	

Clover Orchard Brand

Beets Carrots

Eggs from non-Kosher fowl can be differentiated from Kosher eggs only when they are whole. Therefore, even such cases in which we are certain no ova has been used, processed eggs require a Hechsher. Supervision is also necessary to make sure that the machinery was used only to process Kosher eggs.

Please note that all this is apart from the problem of bloodspots which should make it quite evident that in this matter we are dealing with actual "Trefa" forbidden by Torah Law, not just vague doubts or "Issur D'rabanun".

Be sure to use only those commercial eggs that bear a reliable Hechsher.

Commercial users please note.



ISRAELI FRUITS:

Lately, the market has been flooded with several brands of canned Israeli fruits. Also, Yaffo oranges are readily available around the world.

According to Halacha, "Truma" and "Ma'aser" (offerings and tithes) must be taken from all fruit grown in Israel even if it is consumed outside of the country. The chief Rabbinate of Israel confirms that no "Truma" or "Ma'aser" is taken from fruits that are exported, as most of it is not eaten by Jews.

(See letter from Rabbinate in "Hamisraches B'olam Hakashrus")

Most people living outside of Israel are not aware of the proper method (according to Halacha) of making these fruits consumable through taking "Truma" and "Ma'aser". Therefore, these products should be avoided. The U.S. government requires labels of canned goods to clearly state the country of origin of any fruits used. Check labels for "Product of Israel" and refrain from buying them unless they carry a reliable Hechsher certifying that all necessary procedures have been followed. BAKERIES, CATERERS, AND COMMERCIAL USERS OF FRUITS PLEASE TAKE NOTE.

(For further discussion of this subject consult the section

"Hamazon B'Halacha")

- D) Flavorings and spices used in all commercially prepared products may be non-Kosher and need supervision.
- E) Jellifying agents especially in Gefilte Fish may be non-Kosher
- F) Vinegar, Wine, Sour Cream and Dressings used in herring and spreads and salads may be non-Kosher.
- G) Bread crumbs such as in herring products, fried fish, gefilte fish, spreads and salads may be non-Kosher.
- H) Plants, machinery and smoke rooms may be used to pack or smoke non-Kosher fish and other foods.

It is therefore quite self evident that a reliable Hechsher is of utmost importance for all processed fish.

EGGS:

In the summer of 1974 (Madrach #3) we alerted the public about the grave Halachic doubts connected with using canned, frozen, or dried eggs. At that time we stated that all commercial eggs must bear a reliable Hechsher.

Since then we have been asked many questions about this matter and we feel that it is misunderstood by many people. We will attempt to further clarify this topic.

Many food products contain eggs. To name just a few: baked goods, noodles, candies, chocolate, ice cream, mayonnaise.

Modern food processing plants and factories could not operate efficiently if the eggs used were to be cracked open at the time of production. Therefore, commercially prepared canned, frozen, or dried eggs are used. Some items call for whole eggs while in others just the yolks or whites are utilized.

The government allows ova (eggs) found in slaughtered hens to be sold for commercial purposes since they are deemed safe for human consumption. Due to the low cost of these eggs, commercial plants prepare mostly this type for cans, frozen, and dried process. The Halachic questions pertaining to this practice are quite evident!

לכשרות 777

KASHRUS INFORMATION

When sending wine, meat, fillet or ground fish with a delivery boy who is not trusted in matters of Kashrus (i.e. a gentile or Mechalel Shabbos), care should be taken to double wrap the products--a seal within a seal--as required by Halacha.

FISH STORES

It is recommended that you shop in a store that sells Kosher fish exclusively. This way you will avoid any doubts as to whether the knives, grinding machines, cutting boards, etc. were used for non-Kosher fish.

FILLET FISH (COMMERCIAL)

"Fillet" is not a species of fish but rather a method of preparation which poses grave problems regarding Kashrus. The origins of the fish cannot be ascertained because the skin and bones have been removed. Therefore, all fillet fish must have a reliable Hechsher.

PROCESSED FISH

When buying fish that has been canned, cooked, steamed, baked, smoked, fried, pickled or prepared in any other way, i.e. Gefilte Fish, Herring, Lox, Mackerel, Salmon, Sardines, Smoked Fish, Spreads and Salads, Tuna, insist on a reliable Hechsher. The problems that can arise are manifold, such as:

- A) Difficulty in identifying the fish especially when the skin and bones have been removed as in skinless and boneless sardines and mackerel, gefilte fish, spreads and salads.
- B) Tuna fish present an even greater problem since the Food and Drug Administration (F.D.A.) lists more than TEN species of fish that may be labeled "TUNA". There is a difference of opinion among experts as to which types may be considered Kosher tuna. One opinion is that only FOUR types of fish labeled "TUNA" are Kosher. Therefore, a reliable Hechsher is necessary.
- C) OIL. All canned and fried fish as well as lox, salads and spreads have to be evaluated as to the type of oil being used.

sidered part of the finished product by the government and therefore do not show up on the list of ingredients. But beware--they are there and need Rabbinical supervision.

- 5) The ingredient "flavorings" has to be checked since flavors made of non-Kosher fats (stearates) or "yayin Nesech" (wine handled by a Gentile) are often used.
- 6) Even if all ingredients are listed and are acceptable--Beware: some of those "acceptable" ingredients may be manufactured on machinery used also for non-Kosher products or the complete product, including all of the acceptable ingredients, may be manufactured on machinery also used for non-Kosher products. Remember, many plants process both Kosher and non-Kosher food.
- 7) The government has a list of over 200 standard foods that, when manufactured according to the standard recipe, need no listing of ingredients. Included in this vast list are ice cream, catsup, mayonnaise. Only when a manufacturer deviates from the standard recipe must he list those ingredients that he has added. Therefore, many times when you read a label, you see only the list of added ingredients not a complete list of every single item used to produce the food.

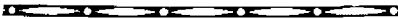
If all of this information seems intricate and sometimes confusing--you are right. Laymen are not equipped to evaluate the reliability of any food product. You must depend on the experts--the professionals who are trained to detect the slightest doubts and "Shaylos." Look for and demand a reliable "Hechsher" by an organization or individual known to be familiar with both the Halachic and technical intricacies of food processing and production.

Incidentally, there are some professionals in the field who as a rule rely on minority opinions. It is common practice among Halachic authorities to rely on such an opinion only in case of an emergency or extreme necessity, and even in such cases, it is the duty of the Rabbi to inform the inquirer that he is relying on minority opinion. It is your right to know when a Kashruth supervisor relies on an opinion which is applicable only in exceptional cases.

We are bringing pressure upon those responsible parties to be more forthright.

Products that have a Hechsher symbol are parve only if the word "parve" follows the symbol. Otherwise they may contain milk or be manufactured on "milchig" machinery. Milk products used in these foods are "Cholov Yisroel" only if specifically stated.

If you find a product that carries a Hechsher symbol yet the list of ingredients contains a truly Trefa (non-Kosher) item, please check with the individual or organization responsible for the Hechsher on that product. It is possible that is an error in the listing of ingredients or it may be that there is actually no Hechsher on the product. If you have difficulty contacting the responsible party, please write us. We will do our utmost to clarify the situation.



UNRELIABILITY OF INGREDIENTS LISTINGS

Do not depend on mere reading of ingredient listings to ascertain the Kashrus of any product.

- 1) Manufacturers are not required by law to list all ingredients. For example, bakers need not state that their breads contain milk or mono and di-glycerides; producers of vegetable shortenings need not list emulsifiers.
- 2) Many ingredients used to manufacture food products are bought from outside suppliers. As long as the manufacturer does not alter those ingredients he need not state their origin or actual content. For example, a mixture of flour, milk and fats that is bought by the manufacturer and used as "flour" shows up on the label only as flour. You the consumer cannot possibly know the true content by reading the label.
- 3) Many emulsifiers are produced from non-Kosher fats. Labels only state "Emulsifier".
- 4) Most baked goods and candies are manufactured with the help of release agents--Fats (usually non-Kosher) coating the pans and other utensils used in production to avoid sticking. These release agents are not con-

- 9) We regret that due to a lack of qualified volunteers our telephone service is not geared to answering all inquiries. If you have a question concerning Kashrus or about our organization, please drop us a short note.
- 10) Back copies of the "Madrach" are available at \$1.00 per copy. Please indicate the issue you need. A limited edition of "Madrach" #3 has been printed. "Madrach" #4 is not available.

SOME BACKGROUND INFORMATION

Whenever you go shopping take time to make sure that the product you are about to buy has a "Hechsher" printed on the label. Many firms manufacture both Kosher and non-Kosher products, using separate plants for each type. Just buying a "name brand" will not assure you of a Kosher product.

In many cases, Kosher foods are processed several times a year at certain plants. When this is done, all machinery and ingredients are under Rabbinical supervision. These specially supervised products carry a "Hechsher" on the label while other foods going under the same brand name do not. Look for the Hechsher to be sure.

Another good reason to become a "Hechsher Hunter" is to make sure that a Hechsher has not be revoked from a product you've been relying on for years.

We restate that the symbols (C) and (R) are not signs of Kashrus. They merely mean that the products and brand names are registered and copyrighted.

The symbol "K" has been adopted by the Food Industry to denote Kashrus. This symbol is used completely at the discretion of the company involved and is not regulated by the government. The "K" may be used for other reasons besides Kashrus. The symbol "K" as well as any Hechsher by an unknown Rabbi should be suspect until proven reliable.

FROM THE DESK OF THE EDITOR

We have received complaints from some of our members that they haven't received their "Madrigh" regularly. We request your kind cooperation on the following points so that we may serve you more efficiently:

- 1) Please write your address on all checks; or when mailing cash, attach a note with your name and address.
- 2) Please specify if the money is in payment of membership or a donation.
- 3) Please notify us of any change of address. The post office does not forward our publication.
- 4) When notifying us of a change of address, please include your former address or, if possible, an old computer label.
- 5) We send out our mail third class. In many instances it may take weeks for the "Madrigh" to reach you, while another member receives his "Madrigh" much sooner than you do, although all the mail goes out at once. Please be patient.
- 6) If you will kindly look at the computer label on this "Madrigh", in the right hand corner you will notice a number. This number tells you the last issue you will receive for your subscription. For example "012" indicates that your subscription is paid through issue #12. A year's membership entitles you to six issues of the "Madrigh".
- 7) Please renew your subscription before it expires so that you will receive the "Madrigh" without delay.
- 8) Above all please remember that we are only human and errors do occur. If you will kindly notify us of any complaint, be it a misspelled name incorrect address, wrong computer number, or that you haven't received your "Madrigh", we will rectify the error and try to satisfy you in the future.

Application for Volunteer ווענדונג פאר מיטארבייטער

Name _____ נאָמען

Address _____ אַדּרעס

City/State/Zip _____ שטאָדט

Phone No. _____ היים טעלעפאָן

Occupation _____ באשעפטיגונג

Bus. Address _____ אַדּרעס און געשעפט

City/State/Zip _____ שטאָדט

Bus. Phone No. _____ ביזנעס טעלעפאָן

Age _____ עלטער

Do you drive☐ Yes/ ☐ No/ קענט איהר דרייווען

Do you own a vehicle☐ ☐ האָט איהר א קאר

Would you like to volunteer ווילט איהר העלפען:

Daily ☐ Weekly ☐ Monthly ☐ Bi Monthly ☐
טעגליך וואכענטליך מאנטאליך יעדע צוויי חדשים

How Many Hours Can You Spend Each Time _____ וויא פיהל שעה קענט איהר העלפען יעדעס מאָהל

Do you type Yiddish ☐ English ☐ קענט איהר טייפן
אידיש ענגליש

Of which organization(s) are you a member _____ צו וועלכע ארגענאזאציע באלאנגט איהר

_____ וואָס פאר אן ארבייט ווילט איהר טוהן

Signature _____ אונטערשריפט

Date _____ דאַטום

**אבאָנענטען בלאַנק און פרייזען
ווער הכשרות דהתאחדות הקהלות**

בייגעלייגט איז די סומע פון \$
☐ 1 יאָר ☐ 2 יאָר ☐ 3 יאָר ☐ 1 יאָר לופט פאָסט

נאָמען

אַדרעס

שטאָט לאַנד זיפ נומער (פאסט געגענט).....

צייכענט אָן אויב דאָס איז א באנייאונג
אָדער א נייע סובסקריפשאַן.

☐ אלטער מעמבער

☐ נייער מעמבער

אבאָנענטען פרייזען (מוז איינגעצאָלט ווערען אין פאָראַויס) :

אין אַמעריקע

1 יאָר \$ 4.00

לופט פאסט 1 יאָר \$ 2.50

2 יאָר \$ 7.00

3 יאָר \$10.00

אין קאנאָדע, אייראָפּע, א.ד.ג.

1 יאָר \$ 5.00

לופט פאסט 1 יאָר \$ 8.00

2 יאָר \$ 9.00

3 יאָר \$12.00

פאָר מער אינפאָרמאַציע שרייבט אָדער טעלעפאָנירט צו :

מוזאָר רב (רב) פרייזען און פאסט - 500 סטריט - 10000

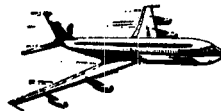
א כתיבה וחתימה טובה.

REICHBERG TRAVEL AGENCY



1281 - 49th Street

Brooklyn, N. Y. 11219



SPECIALIZING IN LOWEST GROUP & YOUTH FARES
TO ISRAEL & EUROPE

Also Excursion Fares

to Miami, Los Angeles, Chicago, San Francisco, Montreal, Toronto

מיר אראנזשירן רייזעס קיין פוילן יעדע פאר וואַכען,
סיי דירעקט און סיי מיט אַ באַזוך אין ארץ ישראל
און אנדערע אייראָפּעאישע לענדער.

פאַרשטענדיגט זיך פאַר אַלע אייערע רייזעס מיט

רייכבערג טראַוועל

און איר וועט אונז דאַנקבאַר זיין!

Day Calls 436-1001

Night Calls 851-8539 - 851-5052

אוצרות ירושלים

מאסף וקובץ רבני

כולל ביאורים הערות, וחידושים בכל מקצועות התלמוד בס"ד.
גם לרבות שאלות ותשובות להלכה ולמעשה, ובקורת ספרים
מהרבנים הגדולים גדולי דורינו ובני הישיבות מא"י ומחול"ל שליט"א.
ושפתי ישנים מכת"ק מהרבנים הגאון"צ המפורסמים וצוקללה"ת.

ה"אוצרות ירושלים" הוא היחידי בעיה"ק והמקדש
שמטרתה להרים קרן התורה ולומדיה, להגדיל תורה
ולהאדירה. המעוניינים להדפיס חיד"ת בהלכה ואגד
-ה וכן הרוצים לרכוש כל חלקי ה"אוצרות ירושלים"
יפנו בהקדם להמערכת. וכל הקודם זכה.

יוצא לאור בעריכת ה"צעיר באלפי" ישראל

צבי מאשקאוויטש פניה"ק ירושלים תובב"א ת. ד. 5126

אדווערטייזמענט

רופט:

232-3100

ווען איר גייט איינקויפן, מעלדעט
אז איר האט געזען דעם „עד“
אין „מדריך לכשרות“

דארפט איר האבען א

BOOKKEEPER

אויף עטליכע שעה א וואך: חודש:

פערטל יאָר:

מיר נעמען אָן אלע סאָרטען ארבעט פון
Factories, Retail Stores and
Other Businesses

צו אייער גרעסטע צופרידענהייט ביי
אייך אויפ'ן פלאץ אָדער ביי אונז אין
אָפיס — היימישע ערפארענע יונגעלייט
Payroll, Payroll Taxes, All Book-
keeping Including General Ledger,
All Tax Returns.

רופט 851-7066 בן ציון בלום ושותפיו

B. BLUM & ASSOCIATES

1617 55th St. Brooklyn, N.Y. 11204

ווען איר מופט . . .

ביטע לאָזט באלד אונז וויסען אייער
נייע אדרעס!

האַט איר שוין באצאלט

אייער סובסקריפשאַן?

אויב איר האט נאך ניט באצאלט

שיקט אריין נאך היינט

באצאלט אייער

סובסקריפשאַן

בלויז \$4 א יאָהר

פאטראָניזירט און שטיצט

אדוועטייזערס פון

„מדריך לכשרות“

אויב איר שיקט אריין דאָס
געלט פאר 5 נייע מעמבערס
באקומט איהר פריי איין יאָהר
סובסקריפשאַן

לייענט, פארשפרייט

דעם „מדריך לכשרות“

ב ש ו ר ה ס ר ב ה

מחברים ומוציאים לאור

מ ע י י ן ס י י פ

סידור ועריכה של ספרים וחבורות
בשיטה אלקטרונית

* עבודה מהירה ומדוייקת

* מבחר עשיר של אותיות

* מחירים נוחים

* נסיון רב בהכנת ספרים לדפוס

יעקב ש. גולדברג 771-7196

מרכו אתרונז יאנעווע

דער באַזאָנאָמער אתרונז מוזר

יצחק פלאַהר

וויל מדיע זיין דעם חשוב'ען עולם, אז אייך זיט יאָהר פאַר
אייך קיין קאלאָבריע אַכטונג צו געבען אויף דעם שניידען פון
די יאנעווער אתרונזים, בכדי מען זאל זיין ויכער אז זיי זענען
דאָרט בלתי מורכבים.

האַלסעיל יעצט אָנגענומען. — צופרידענהייט גאַראַנטירט.

די סוחרים וועלכע באַשטעלען פאַר ראש חודש אלול וועלען
האַבען אַ ספּעציעלע הנחה.

יצחק פלאַהר

4603 13th Avenue, Brooklyn, N. Y. Tel. 354-0861

EVERGREEN 7-3190-1

KEEP ME HANDY
REMEMBER DANDY

DANDY Zipper Mfg. Co.

QUALITY ZIPPERS FOR ALL INDUSTRIES

NYLON · SEPARATORS · HEAT SEAL

ROBERT BUCHINGER

434 SOUTH 5TH STREET
BROOKLYN, N. Y. 11211

Non-Shatnes
TESTED BY
SHATNES LABORATORY
110 LEE AVE. B'KLYN. EV. 7-8520
GUARANTEED ONLY IF LABEL
IS ATTACHED BY THIS SEAL
**NON-SHATNES
LABORATORY**

(2) אפילו עס זאל זיין אמת,
דארף מען בודק זיין על-פי דין.
כיי הונדערט פון א נאך-שעטנו
ברענד איז געווען שעטנו אין
(3) אויב איינער, וועלכער
שעטנו רייניגען, נעמט אַרויס
לינען.

(3) אויב איינער, וועלכער האָט נישט געלערנט די טעכניק פון שטעטן רייניגען, נעמט אַרויס שטעטן, בלייבט מייסטענס איבער לינען.

(4) גענייט איז עס געווארען ביי א קאנטראקטאר אן השגחה, און דארט כאפט זיך אריין לינען, בדוק ומנוסה.

די פאלגענדע סטארס לאזען אונטערווען אייער בגד פון דער שעטנזלאכאראטאריע, אויב איר פארלאנגט עס. אויב מגעפינט לינקע, ווערט עס אומגעביטען אימוזוסט, און וועלכען שארען פאר דעם בנר. קוקט פאר דעם בלעכענען מיטל! לייבט אלליי און נים פארדעסליך!

א פונקט • מיינט שבת פארמאכט. א קעסטעלע • מיינט זיי האָבען קינדער־קליידער.

B.B.B. CLOTHING
 80 Delancey St.
 ■ **BARNEY CLOTHES**
 111 — 7th Ave.
IRVING BARON CLOTHES
 34 Grand St.
BILTMORE CLOTHING MFG.
 149 — 5th Ave.
BOND CLOTHES
 380 — 5th Avenue
 Broadway & 45th St.
 Other Addresses in Tel. Book
 ■ **CHATHAN CLOTHES**
 52 East Broadway
GILCREST CLOTHES
 141 — 5th Ave.
MOE GINSBURG CLOTHES
 135 — 5th Ave.
HOWARD CLOTHES
 Address in telephone book
HASID CLOTHES
 164 Canal St.
JOSEPH M. KLEIN
 118 Stanton St.
S. KLEIN DEPT. STORE
 5 Union Square
 Other Addresses in Tel. Book
L.B.C. DISCOUNT CENTER
 70 Livingston St.
LEBOWITZ & NOBLE'S SONS
 135 Stanton St.
LOUIS LEVY CLOTHES
 Elizabeth St.
MAY'S DEPT. STORE
 Union Sq., N.Y.C.
 Other Addresses in Tel. Book
NEWMAN BROS.
 4 Stanton St.

Address in telephone book
HARRY ROTHMAN
111 — 5th Ave.
LOUIS ZUFLACHT & SONS
154 Stanton St.

ABRAHAM & STRAUS
420 Fulton St.
• **CROWN CLOTHIERS**
1471 Coney Island Ave.
Between 1 & K
• **EFRAK'S CLOTHING**
4923 — 13th Avenue
• **ENGLANDER CLOTHES**
1218 Ave. J
• **FRANKFURTER**
314 Roebing Est.
• **J J CLOTHING**
333A Kingston Ave.
• **MARCY CLOTHING**
4409 — 13th Ave.
210 Broadway
• **MAY'S DEPT. STORE**
510 Fulton St.
• **MAXIS CLOTHES**
385 Broadway
די חולצות ופולקס
ינגטון אונטעררוכט געזארגען
• **ROTH CLOTHING CO.**
34 Keap Street
• **SINGER QUALITY CLOTHES**
37 Hooper Street
• **MARX AVE. FASHION LTD.**
203 — 13th Ave.
New Store: Prop.
Frankfurter Cloth.

נאָר די וועלכע האָבען אַ סיל —
זיינען אונטערזוכט געוואָרען !

• **ROTH CLOTHING CO.**
234 Keap Street
SINGER QUALITY CLOTHES
157 Hooper Street
PARK AVE. FASHION LTD.
4203—13th Ave.
New Store; Propr.
Frankfurter Cloth.

דברים אלה...

100%...

אין אחריות...

עם אחריות מלאה...

אין דמי...

מחשבות אדם...

אין שווא...

W.S. SHATNES
L.A. LABORATORY

אין אחריות...

24 שטונדען טוירחים • זאפארטיגע
אונטערזוכונג • פרייטאג און זונטאג
פון 10 פרי ביז 6 אָנענט, אָדער יעדע
צייט ביי אַפּאָינטמענט • טעלעפּאָנירט
נאָך 10 פרי • בדיים קען מען אור
טערויכען אין אָדער נעבען אייער היים
• רופט אינו פאר אינפארמאציע.

DIX SHOP FOR MEN
107 - 18 Continental Ave., F.H.
Tuxedos to Hire
Ask for information

Garments can be tested at almost any Department Store if you phone us before buying.

Shatnes Laboratory of Torah Umitzvot
203 LEE AVENUE ■ EVERgreen 7-8520 ■ BROOKLYN, N. Y.

LADIES' GARMENTS NEED TESTING

S. Klein Dept. Stores, 6 Union Square, N. Y. C. Bond Clothes, 380 Fifth Avenue, N. Y. C.

בס"ד
 רהגית בר יומם ולילה
 "כשלומד למשל דף אחד מקיים כמה מאות מצוות"
 הגר"א פאה פ"א מ"א

איר קענט לערנען תורה אומעסטום און אלעמאל - צו איר זענט אין שטוב
 צו אונטערזעגט צו ביי דער ארבייט אין אפיס אדער פעקטארי צו איר
רוהט זיך אפ ערבעץ אויף וואקייסאן.

איר קענט עס לייכט בענדיגען ווען איר שאפט זיך איין תורה-טייפס
 וועלכע ענטהאלטען צוגעגרייטע טיעורים אויף גמרא, מסניות און
 עניני יראה והתעוררות.

צוזאמענגעשטעלט און גוט צוגעגרייט פון תלמידי חכמים יראי השם
 וועלכע זיינען ספעציעל אויסגעקליבען בעווארען אויפ'ן סמך פון
 זייער לומדות, ידיעות, קלארקייט פון שפראך און הסברה

מיט די תורה טייפס קענט איר חזר'ן די אלטע - לערנען נייע - הערן
 א תיכונט פון א ראסון אדער אהרון.

יעדער טייפ ענטהאלט א סטונדע פון תורה לערנען.

דער פרייז פון יעדער טייפ איז \$1.69. עס ווערט זאמארט ארויפגעטיקט
 גלייך ווי מיר באקומען פון איין דעם פאראויס באצאלטען אידער.

מסכת סבא (ערסטער און צווייטער פרק) 1-39 ביז -

מסכת בבא קמא (ערסטער און צווייטער פרק) 1-39 ביז -

מסכת ראש השנה (דריטער פרק) 1-7

מסכת ברכות (ערסטע פינף פרקים) 1-55

מסכת קידושין (פרק א') 1-57

מסכת עירובין 1-3

מסכת גיטין (פרק א') 1-10

מסכת כתובות (פרק ג') 1-10

מסכת חלה 1

מסכת תהלים 1

מסכת יומא 1-10

מסכת מבילה 1-7

מסכת ראש השנה 1-6

מסכת תענית 1-4

(המשך בעמוד הבא)

מסניות

ברכות (אלע פרקים) 1-6

פאה " " 1-8

דמאי " " 1-9

כלאים " " 1-17

שבועות " " 1-19

סוכה " " 1-10

(המשך מעמוד העבר)

From:

1-4

1-10

TORAH TAPES

787 E.3rd St.

Brooklyn, N.Y. 11218

1-15

1-2

1-20

דברי יראה והתעוררות:

הרב אברהם פאם

הרב א. מיללער

הגה"צ ר"י לעווענסטיין זצ"ל

הגה"צ ר"א לאפיאן זצוק"ל

דברי יראה והתעוררות

To:

IMMEDIATE PROTECTION!

WILL PROVIDE TEMPORARY COVERAGE THE SAME DAY YOU CALL,
UNTIL WE INSTALL YOUR PERMANENT SYSTEM.

SYSTEMS OF ALL TYPES

Residential - Institutional - Commercial - Apartments - Private Homes

BURGLAR * FIRE * SMOKE * HOLD-UP

CENTRAL OFFICE • POLICE BELL • INSURANCE CO. APPROVED
CONCEALED WIRE SPECIALISTS • LOCAL BELL • FREE ESTIMATES



PAN-AMERICAN

ALARM & SIGNAL CORP.

1501 44TH ST., BKLYN.

ישוע פישער **633-6292**

24 HOUR PHONE SERVICE

יראים
ארטהאדאקס טשאפל

Yereim Orthodox Chapel

93 Broadway • Brooklyn, N.Y. 11211-384-6784



וואו יעדער לוי' ווערט דורכגעפירט אויף א בכבודיגע
אופן מיט די גרעסטע כבוד המות. און אלעס
ווערט געטוהן על טהרת הקודש מיט די קלענסטע קאסטען.
אויך פארקויפן מיר קרקע.
אויב איהר ווילט געאפערט זיין מיט פארלעסליכע סערוויס
מוזט איהר נישט נוצן דיא חברה'ס סטעידי
אנדערטייקער זאנדערן איהר האט א ברירה איך
צו וועהלין די איינציגע ארטהאדאקסעשע חברה קדישא:
וואו איהר זיט פארזיכערט מיט כבוד הנפטר אויפן העכסטען אופן
לוי"ס ווערען אראנזשירט פון אלע ערטער אין ניו יארק

מודעה

הננו להודיע שבקרוב אוציא לאור בעזרת חסות מחדש
בכרך אחד השלשה ספרים

מנחם ציון, דברי מנחם, בארות המים

הוצאה זו השלישית באותיות גדולות יותר מתקודמים 30 ביי 7,
וכל מי שרוצה שהיה לו חלק בהוצאה זו ויורש שמו בסוף הספר
לשובה ולכרכה בשם פרענקסטרואנא, יפחול לשלוח \$3 בעות
קדימה עד פ"ו באב ועד כבלל. גם מי שרוצה ליתן מזכרת נצח
עבור משפחתו, נא לפלגן 4313-875.

בהסכמות של הצדיקים מרחוק הקדוש יש ברכות של
השפעות טובות ברכה והצלחה בני חי' ומזוני על כל מי שיקנה
הספר הזה ותלמוד מה קל וחומר אשר יפה כזה של מי שיש לו
חלק. כזה שיצא לאור.

גם הנני להודיע שבקרוב תוצאתי לאור שלשה ספרים בכרך
אחד 430 עמודים, שנים שנים, שפתי צדיקים והשלישי שמו
"תפארת חיים" - ליקומים מתוקים מדבש ונופת צופים
בערך סכמת גדולי תלמידי תבעש"ט זי"ע ועכ"א.

הסכמות על הספרים: מהצנח"ק וראשון: ריבאנב. אבס. איהל.
קאלוב. קאטוב. ראפשיץ. וידעשט. שינאוה ועוד זי"ע ועכ"א.
הסכמות על השני: מבני ריושין. מאדמירא. שטיינצשט מאשיק
זי"ע ועכ"א.

הסכמות על השלישי: מאריטאב גראדוסק זי"ע ועכ"א.

מחיר הספר \$5.00

הגדה של פסח מכת השיר מהננו מפלגא זי"ע ועכ"א
בהוצאה זו הוספתו פרשים וענינים בתוצים על תג הפסח: מנחם
ציון, דברי מנחם, דרך פקודין, טעמי המנהגים, ספרים נגלות ועוד
ס"ו הוספות בערך 384 עמודים מחיר הגדה כעת \$4.
חלק מהם שלוחתי על תג הפסח ע"י הובי דאד מבעט הכמות עמוד
לא היה מחיר על זה אלא שלוח כמי יכלתם, אין לי טענות.
גם מי ששולח מחיר נפוך, אבל רק ממעט השגתי מחירים וכעת צריך
אני באוד למעות ובקשתי שיתנה מי שיש לו באפשרותו ישלח מחיר
כמה שירצה.

מי שרוצה שאשלח לו הספרים תגיל על הובי דאד, נא לשלח
משעק או כטני לרדער ועוד 50 סענב בעד פארמט ווענרלינג,
אין חילוק אם רוצה גם כל הספרים תגיל, די בעד השיפניג 4350-875.

ידידכם משה מאריס

RABBI M. TORIM

115 PENN STREET, BROOKLYN, N.Y. 11211

Tel.: 875-4313

היות כי הקרה ח' לפני איש אשר

נדיבה לבו לעשות מפתח על ספרי

זה, ע"כ יכולים לשלוח טובם -

קריפשאן עד שיגמר המפתח בר"ח

חשוך הבעל"ס.

הג"ל

פאר אדווערטייזמענט רופט:

232-3100

מרכז תעמולה סתם

4810-16th AVE., B'KLYN, N.Y. 11219 Tel: 436-0543

- מבחר מצה של ס"ט, תפילין, מזוזות, מולידות
- מספרים יחידים מאנה"ק ומחזקים הילול כחן
- בתיים מהדורים (כלי פיוט חלב) דקות ולסות
- קלימור וחידיה נתיב יעלים לרבינו מ צומלצ
- בריקה וולדות סת"ס, תפילתם במחזקות

מכון לאוראת סת"ס, בתיבה תמה וולכסותיה
ספרי ולכתיב סת"ס, תפילתו-ספרים מחזקים
קבן, ילו, קולמוסים וכל צרכי ספרים

435-8644

HEYMAN'S PHARMACY

SHOMER SHABOS

FREE DELIVERY

5101 - 15TH AVENUE
BROOKLYN, N.Y. 11219

הצלחה
HATZOLOH
387-1750

IBM Xerox Copies
& Photo Offset
& Bus. Printing
LOW LOW PRICES
151 WEST 57th STREET
NEW YORK, N. Y. 10019
581-8046

באצאלט אייער
סובס קריפשאן
בלויז \$4 יאהר

בשורה טובה פאר די לומדי דף היומי

אזוי ווי די גאנצע תורה-וועלט האט איצט מסיים געווען דעם זיבעטן מחזור פון ש"ס מיט דעם דף היומי און אנגעהויבען דעם אכטען מחזור, מעלדעט מיט פרייד דער וועד העולמי להפצת דף היומי, אז מיר האבען שוין ב"ה ארויסגעגעבען די

דף היומי מעיפס אויף מסכת ברכות

מיר האבען שוין ב"ה 50 טעפס אויף דער מסכת און מיר האפען בע"ה גאר בקרוב צו האבען אלעס פון דער מסכת אויף טעיפ. דף היומי מעיפס וויען די איינציגע טעיפס וואס וויען געלערנט

גמרא מיט רש"י

אויף אידיש בהסכרה ברורה און קאנטראלירט דורך גדולי ישראל.

דער דרך פון לערנען די טעיפס איז דער זעלבער ווי פון אונזער עקספערטירענטאלען וועג פון די טעיפס אויף גאנץ מסכת תמורה און מעילה וואס האט ארויסגעווען גרויס אנערקענונג דורך אלע וועלכע האבען זיי געקראגען און פון וועלכע מיר קריגען כסדר-ידגע ענטווארטאטישע אפרופען און וירות. אנצוגיין מיט דער ארבעט אויף דעם זעלבען וועג.

די טעיפס פאר דער גאנצער מסכתא איז געפאנטערט דורך חשוב'ע תלמידי יח"ל, דמהר"ם שפירא זצ"ל און דאס דערמאנליכט אונז: צו פארקויפן די טעיפס אין דער צייט ווען די מס' ווערט געלערנט מיטן דף היומי — פאר \$1 א טעיפ — פיל ביליגער ווי עס קאסט צו קויפן אזא קוואליטעט לידיגען טעיפ, אדער ארויסצובארגען די טעיפס פאר א מינימאלען אפצאל.

וועגן אלע ענינים בנוגע דף היומי, זיך ווענדען צו אדער טעלעפאנירען:

DAF YOMI INC. 1711 - 47th Street, Brooklyn, N. Y. 11204 - Tel.: 633-3921



**כארא פארקס
גרעסטער
העסצענטער**

חבש כובע יעושה בראשו

"KOVA" Hatters

4707 — 13th Ave., Brooklyn, N. Y. • TR 1-2944

וואו איר האט א גרויסען אויסוואל פון

און אנדערע אימפארטירטע העסס

אלע מאדערנע און חסדישע סטיילס

פונעם, האמבורג א. א.

רעדויערט פרייען פאר בני ישיבות.

בברכת מתיבה וחתימה טובה ח"ל עהרמאן

מיר האבען איצט אריינבאקומען פון איטאליע די וועלט-בארימטע

BORSALINO and PANIZZA HATS

קרעק" און קבורה

אין ארץ ישראל

אין החיים

חר חיות"ס

חר מנוחות

און אנדערע בתי עלמין

הברה קדישא

המאחדות בירושלים

MAALIN BAKODESH

SOCIETY

26 CANAL STREET

NEW YORK, N. Y. 10008

DAY AND NITE

212 233-7878

IN CANADA:

MONTREAL 273-3211

אליעזר יודא גיפס. מנהל

633-2952 633-2952



גרויסע מציאות...

GENERAL AUTO SALES

קייפט די סקעפט פארעלם שטענדיג זינט

אמערקאנער קארס

סטאנדארטישע איינשטעלונגען אין פרייז

דורך 16 איינפאכענע וועגן

פולע גארמאנטיקע פון דער פאבריק.

CHEVROLET • OLDSMOBILE • FORD •

CHRYSLER • DODGE • BUICK •

PLYMOUTH

גוטער קויף!

איר טאקען פיר 10 איינפאכענע וועגן

USED CARS

ביליגע צווייטער-האנד-קארס

יעקב צענדלינר

**הצלה
7-1750**

פארטראניזירט און שטיצט

אדוועטייזערס פון

„מדריך לכשרות“

אויב איר שיקט אריין דאס

געלט פאר 5 נייע מעמבערס

באקומט איהר פריי איין יאהר

סובסקריפשאן

לייענט, פארשפרייט

דעם „מדריך לכשרות“

פאר אדווערטייזמענט רופט:

232-3100

הערטסמאן

דא קענט איהר באקומען

טעיפס אויף

מדות והנהגות טובות

טעיפס לכל פרשה — ופרקי אבות

און אויך אויף די פאלגענדע מדות

קינדער ערציהונג — ביקור חולים —

לשון הרע — כעס — סבלנות — אמונה

— תפילה — יסורים — עוסק בצרכי

ציבור — זריזות — ועצלות — צדקה

וחסד — והבאת שלי' וכו' — גן עדן של

המתמיד — שמחה

HERTSMAN

61 Harrison Avenue, Apt. 5-D

Brooklyn, N.Y. 11211 Tel. 388-9145

כתבי יד עתיקים

המעוניין בכתיב יד של הצה"ק ר' חלל

ל"ש מקאלאמאיע על חכמת הקבלה

יפנה אל התלפון 384-5055

בקשה נחוצה

ווער עס קען מנדב זיין אפיס פויגני-

טשור און אפיס מאשיגען פאר חיימלשן

וויכטיגען מוסד זאל מוחל זיין רופען:

מיסטער פריד — 435-7612

ולמצוה גדולה יחשב.

באצאלט אייער

סובסקריפשאן

ווען איר מופט...

ביטע לאזט באלד אונז וויסען אייער

נייע אדרעס!

האט איר שוין באצאלט

אייער סובסקריפשאן!

אויב איר האט נאך ניט באצאלט

שיקט אריין נאך היינט

מאָנאַט – סקווערער איינוואוינער א.ד.ג.

וואָס פאַרען אויף לאנגע וועגען יעדען טאָג
וואָס קען מען טוהען שעהן לאנג יעדען טאָג פאַרענדיג אויף דיא
וועגען? איהר האָט יעצט דע בעסטע געלעגענהייט זיך איין צו
קויפען דעם בארימטען סעט
ח ק ל י ש ר א ל

אין 54 בענדער יעדע פרשה א באזונדערער באנד
מיט אלע מפרשים אויף עברי טייטש, תנ"ך, משניות, גמרא, מוסר, הלכה,
אלעס איבערזעצט אויף א. לייכטע אידישע שפראך, מיט שיינע, ליכטיגע
און קלאַרע אותיות
כדי צו קענען טראָגען מיט זיך און משלים זיין יעדען טאָג דעם חק לישראל
כל האותיות המטושטשות והבלתי ברורות, וכן כל השיבושים מהדפוסים
הקודמים, תוקנו.

נדפס כעת על הנייר הכי משובח

הקריאה בו קלה לעינים

ספעשיל הנחה פאר בחורים און כולל יונגעלייט

אויך א ספעשיל הנחה פאר בתי מדרשים

יוסעל !!! מיט וואָס ברענגסטו אָן עטליכע שעה יעדען טאָג פאַרענדיג
און אהיים קומענדיג פון די ארבעט?
יאנקעל !!! ב"ה איך ברענג נישט אָן קיין לידיגע מינוט, איך לערען א
דורך יעדען טאָג דעם חק לישראל וואָס איז געדרוקט אין א
פאקעט סיז . . . עס איז ממש א פארגעניגען שיינע ליכטיגע
אותיות און מיט ע"ט.

יוסעל !!! וויא קען מען דאָס באקומען עס איז דאָך א פלאן . . .
יאנקעל !!! עס איז פשוט זייער לייכט ! ! ! מאכט איין טלפון קאָהל
384-5055 געדענקט 384-5055 באקומט איהר דאָס דעליווערט
אהיים אין דעם זעלבען טאָג אָן קיין שום דאגות און עס קאָסט
גארנישט מעהר . . .

לכו נא ונוכחה האם ראיתם בית דפוס פאָטאָ אָפּסעט

כבית דפוס „המלך“

הפירמא המפורסמת שהצליחה באופן יוצא מן הכלל
היא עריבה בטוחה עבור

- שורות מצויין
- עבודה נקי
- מחירים זולים
- תשלומים נוחים

התקשרו נא אתנו ותווכחו

פאר אלע אייערע ביזנעס און סטעשענערי פרינטינג ווענט
איין גראד צו אונז זענט איר פארזיכערט מיט אלעם גוטס,

דפוס „המלך“

THE KING PRESS

153 WEST 27th STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Tel. 924-2131

MADRICH LAKASHRUS

5735

June-July, 1975

Vol. 2, No. 9

Enclosed please find \$

I would like to subscribe to the VAAD HAKASHRUS

☐ 1 Year ☐ 2 Years ☐ 3 Years ☐ Air Mail

Name

Address

City State Zip

Subscription Rates (PAID IN ADVANCE)

IN U.S.A.

1 Year.	\$ 4.00
Air Mail 1 Year.	\$ 2.50
2 Years.	\$ 7.00
3 Years.	\$10.00

IN CANADA, EUROPE ETC.

1 Year.	\$ 5.00
Air Mail 1 Year.	\$ 8.00
2 Years	\$ 9.00
3 Years	\$12.00

For Further information please feel free to write or call the:

VAAD HAKASHRUS

Non-Profit Org.
U. S. POSTAGE
Paid
Brooklyn, N. Y.
Permit No. 11517